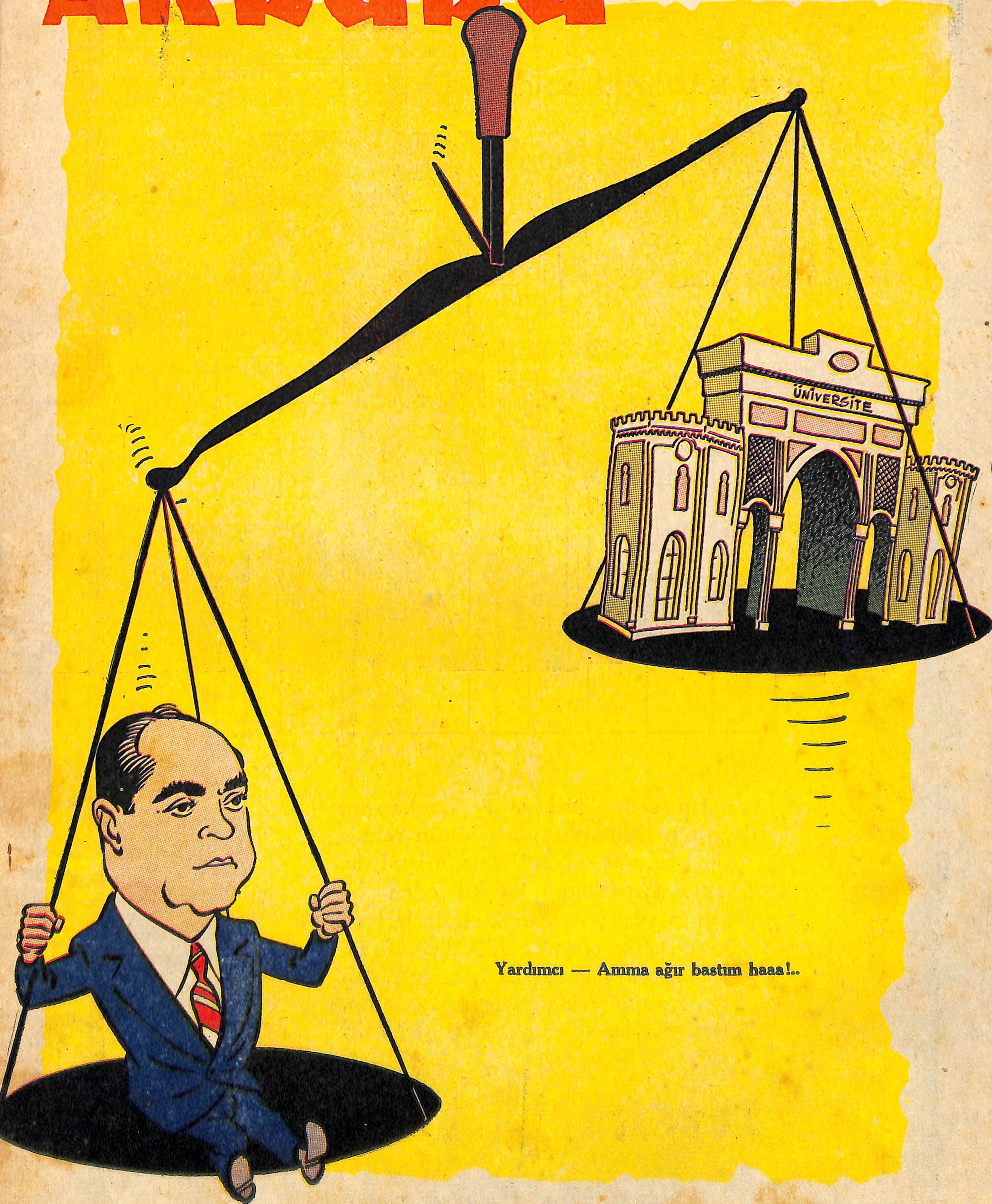
Akbaba

Yardımcı — Amma ağır bastım haaa!..

2.500.000

BANKA İKRAMİYESİ OLARAK

REKOR BİR RAKAM

İŞ

Bu sene Türkiye İş Bankasının dağıttığı ikramiye tutarı bütün rekorları kırarak 2.5 milyona erişmiştir. 1958 İkramiye Plânını teşkil eden 2.5 milyonun yarısı Apartman Daireleri ve Ev İkramiyesi olarak, 1.250.000 lirası da para olarak dağıtılacaktır. 2.5 milyonun tamamı ikramiye olup, KREDİ yani BORÇ değildir.

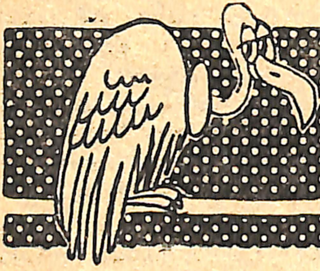
her 150 liraya
1 kur'a numarası

TÜRKİYE İŞ BANKASI

paranızın... istikbalinizin emniyeti

FAAL d-390

SAYI : 310 C.: 12 20 ŞUBAT 1958 ★ SAHİBİ: YUSUF ZİYA ORTAÇ ★ FİATI 75 KURUŞ

Akbaba
siyasi mizah gazetesi

İstanbul'a Bir Vali Geldi!

Yazan :
YUSUF ZİYA ORTAÇ

EVET, İstanbula bir vali geldi: öbürlerine hiç benzemiyen bir vali... Halk diliyle söyliyelim, bir vali baba...

Onu, vilâyetteki koltuğuna oturmadan Beyoğlunun yan sokaklarında gördük: İlkokul çocuklarının bile dadandıkları kumar folluklarını dolaşıyor, yakaladığı civciv kumarbazları aile kümesine yolluyordu...

Demek, İstanbulun böyle bir meselesi de varmış!

Vali baba bununla da yetinmedi: onu, İstiklâl caddesinin iğri büğrü sokaklarında, yamrı yumru kaldırımlarında dolaşırken de gördük: nezleli göğüslerinin iğrenç söküntülerini kaldırımlara boşaltanları durduruyor, eşeklere mahsus asitli köşeleri sulayanları ayıplıyordu.

Birkaç gün içinde, caddeler boyunca sıralanan çöp sepetlerinin, sigara paketleri, kibrit kutuları, otobüs biletleriyle dolduğunu gördük...

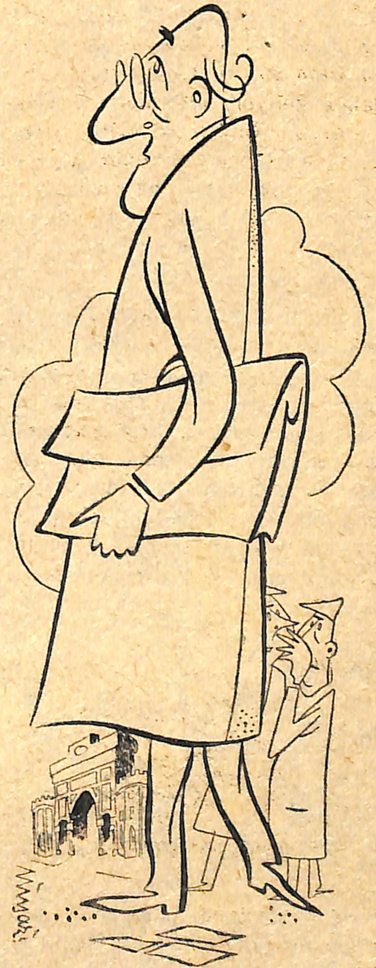
Şimdi, baştan başa İstiklâl caddesinin kendi çamurundan, kendi çirkefinden başka, İstanbulluyu suçlandıracak hiç bir kiri yok: ne kaldırıma sıvaşmış tükürük, ne asfaltta ezilmiş izmarit, ne çamura bulanmış portakal kabuğu...

Güzel İstanbulumuzun iki çirkin derdi, duygulu bir insan himmetiyle göz açıp kapamadan tedavi ediliverdi!

Ama, havagazı borularından hâlâ gaz yerine hava fışlıyor.. Ama, Terkos musluğu hâlâ zaman zaman su yerine ses veriyor... Ama, bakkallarda hâlâ peynir, kasaplarda hâlâ et yok. Ama, hâlâ Amasya elmasına, Vaşington portakalına hasretiz. Ama, hâlâ doğum beşiğinde sallanan yavrulardan, ölüm döşeğine düşen ihtiyarlara kadar, insan oğlunun ilk ve son gıdası olan süt, güğümlerde çalkanan bir bulanık sudur... Ama, hâlâ tünelde kuyruk, tramvayda kuyruk, otobüste kuyruk, dolmuşta kuyruk, hattâ taksi duraklarında kuyruk... Ama, hâlâ saatleri işlemiyen arabalar, ama hâlâ İstanbullunun yedi belâsı kesilen bazı şoförler, baş derdimiz, baş üzüntümüz, hattâ baş korkumuz... Ama, hâlâ... hâlâ... hâlâ...

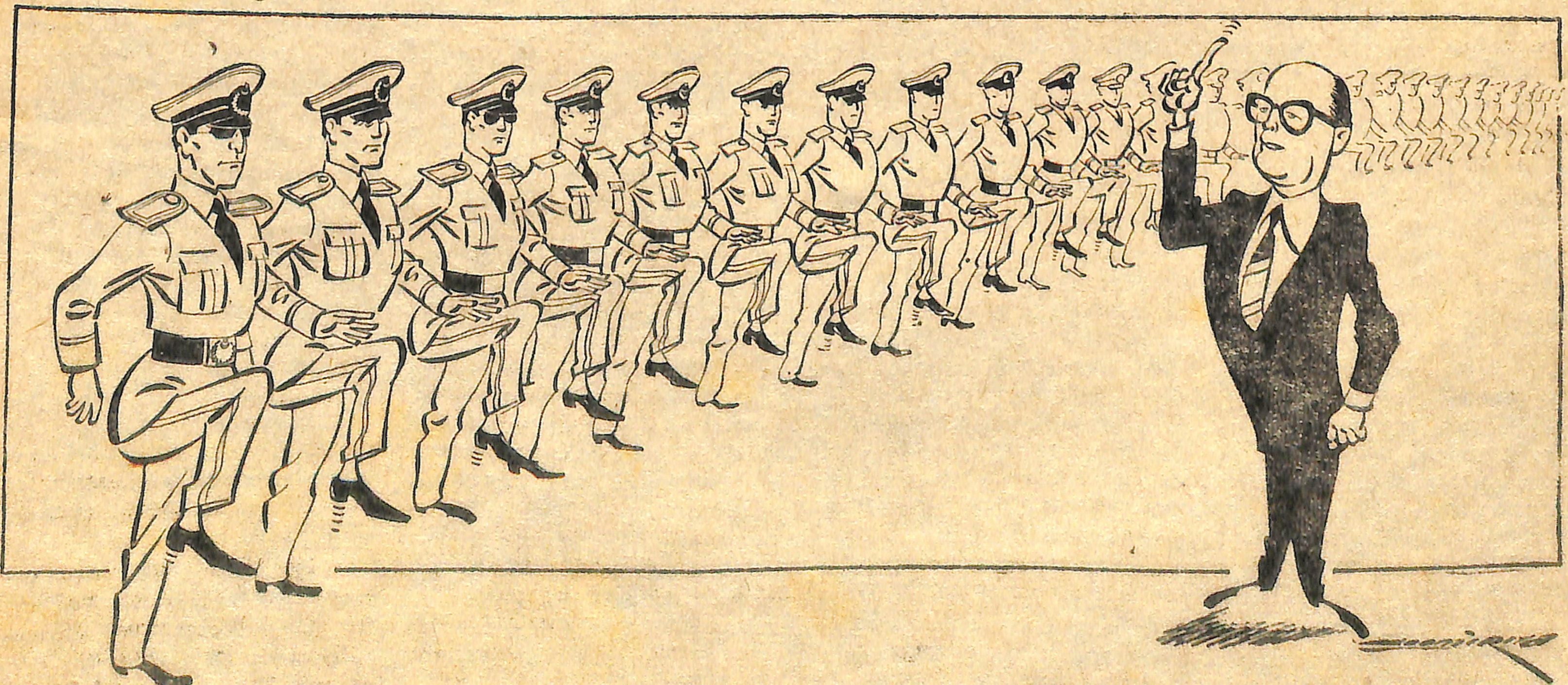
Bu satırları yazarken, kalemimin ucundaki mürekkep bile öfkeyle köpürmeğe başladı...

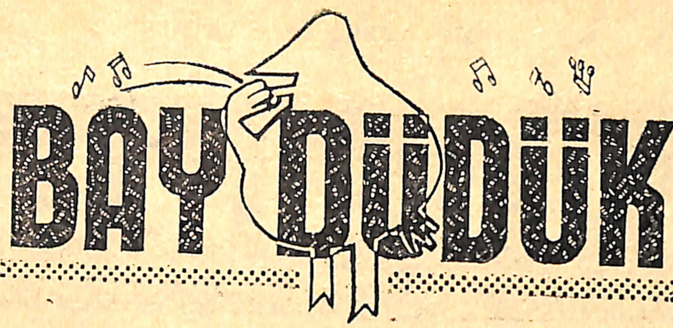
Hayır vali baba, hayır... Lütfen müsaade et de biz yine taşa, toprağa, asfalta tüküre tüküre boşalalım, ferahlıyalım biraz!

— Hıh, neye yarar? Koskoca profesör ama, bir muhtar bile olamadı!..

Belediyenin yeşil ordusu :

Yazan : AZİZ NESİN

SÜRTE sürte bir oldum. Kısmetim bağlanmış demek. İnsan darda kaldı mı, en olmıyacak şeyleri bile düşünüyor. Başka türlü kimsenin iş vereceği yok, kadın olsam, dedim kendi kendime.

Maçka'dan Dolmabahçe'ye doğru, işte böyle düşüne düşüne gidiyordum. Stadyomun önüne geldim, bir ana baba günü. Öyle kalabalık, caddeden geçmenin imkânı yok. Bu adamlar stadyoma nasıl giriyorlar? İnsan anaforunun içinde, bir o yana, bir bu yana fır fır dönüyordum. Bir dalga geliyor, elli metre aşağı iniyoruz. Önden itiyorlar, yirmi adım geri bas, arkadan dayanıyorlar, otuz adım öne yürü. Dört yandan birden sıkıştırıyorlar, o zaman olduğun yerde fırıldak gibi dönüyorsun.

Bir yere geldim dayandım ki, söküp çıkmanın imkânı yok. Kendimi bu insan seline bıraktığımı sanmayın. Ha babam zorluyorum. Ama nereye? Bir saat kadar debelendim, çabaladım, çırpındım, o insan düğümünün içinden bir türlü kendimi söküp çıkaramadım. Bana öyle geldi ki, içine düştüğüm bu insan anaforundan bir daha ömrüm oldukça artık kurtulamıyacağım. O yana itile, bu yana kakıla son soluğumu şuracıkta verip güme gideceğim.

İşte tam o umutsuzluk sıramda, bir düdük öttü. Düdük ama, ne düdük... Anadan doğma sağırın duyacağı bir düdük. Düdüğün ötmesile o birbirine kenetlenmiş insan kalabalığı şak diye ikiye ayrıldı. Düdüklü adama yol verdiler. Bir de baktım, aaa... Bizim Musa değil mi?

— Musaa!.. diye ben bir bağırdım.

— Ulan Musaaa.. diye de bağırabilirdim. Ama düdüğe olan saygımdan olacak, böyle diyemedim. Sesimi duyunca Musa elimden tuttu, beni o kalabalıktan çıkardı. Yürümeğe başladık. Önümüz tıkandıkça, Musa düdüğe asılıyordu. Düdüğü duyanlar birbirlerini ezerek kaçışıyor, bize yol açıyorlardı. Musa önde, ben arkasında böyle böyle ilerliyerek stadyomun kapısına geldik. Musa bir düdük de kapıda öttürdü. Kapıdaki memur,

— Buyrun! diye bize yol verdi. Turnikeden geçtik içeri girdik. Geniş bir soluk alınca,

— Ulan Musa, sen Beden Terbiyesi Genel Müdürü mü oldun? Nedir bu, düdük elinde fırt fırt öttürünce herkes sana yol veriyor? dedim.

— Beni bırak da sen kendini anlat, ne iş yapıyorsun? dedi.

— Hiç bir iş yaptığım da yok. Beş aydır iş arıyorum. Ama erkeklere iş yok. Şimdi gelirken onu düşünüyordum. Bir iki makiyaj yapıp kadın kılığına mı girsem? Ama onları doğruluyorum. Ben de yanımda çalıştırmak için birisini arasam, kazık gibi bir erkek alacağıma, güzel bir kadın seçerdim. İçimde kötülük olduğundan değil. Nasıl olsa ikisi de bir iş yapmıyacak mı, hiç olmazsa, karşısında güzel bir kadın görürsün de gönlün gözün açılır.

Musa,

— Anlaşılan, dedi, sen iyice bitiksin...

— Hem de nasıl? Beş ay işsizlik ne demek?

Ondan sonra maçın heyecaniyle konuşmadık. Maçtan çıktık. Musa, fır fır düdüğü öttürüp bize yol açıyor. Düzlüğe çıkınca,

— Arabaya binelim, dedi.

Binelim binmesine, ama nasıl bineceğiz? Ben diyeyim beş yüz kişi, siz deyin bin kişi, dolmuş, otobüs bekliyor. Bir boş araba geldi mi, yüz kişi birden koşuyor.

— Musa bize iki günde sıra gelmez.

Musa,

— Sen dur! dedi, önümüzden bir taksi geçerken, cebinden düdüğü çıkarıp, fırr fırr diye öttürdü. Düdüğü öttürmesiyle hızla giden taksi döndü, geldi önümüzde durdu. Biz taksiye bindik. İşin şaşılacak yanı, boş arabaya başkaları da saldırmadı. Arabaya binince,

— Ulan Musa, yoksa sen Trafik Müdürü mü oldun? dedim.

Parmağını dudağına götürüp «sus!» işareti yaptı. Nişantaşında taksiden indik. Musa cüzdana davrandı. Şoför,

— Ayağını öpeyim âbi, para verme, kurban olayım... dedi.

Şoför de para almadı. Bu ne iş?

— Şoför tanıdık mı? dedim.

— Yoo... dedi.

— Ulan Musa, yoksa sen Polis Müdürü mü oldun?

Yine bir «sus!» işareti verdi.

— Şurdan öteberi alalım da eve gidelim, dedi.

Kasaba gittik. Kasap dükkânının önünde bir kuyruk var, sonu görünmüyor. Kuyruktakiler de sıra kavgası yapıyorlar, birbirlerine girmişler. Bizim Musa hemen düdüğe sarıldı. Düdüğün ötmesiyle, herkes yerli yerine çekildi. Kasap da dışarı uğrayıp, Musa'ya,

— Buyurun! dedi.

Biz kuyruğu yarıp içeri girdik.

— Bir kilo bonfile...

Kasap soruyor:

— Başka emriniz?

— Beyin var mı?

— On tane yeter mi?

Kasap paketi yaptı. Musa cüzdanı çıkardı. Kasap,

— Vallahi olmaz Beyefendi... diye parayı almadı. Ama biz etleri aldık, dışarı çıktık.

— Ulan Musa, yoksa sen Belediye Müdürü mü oldun?

Benim sorularıma hep, sus, diyor.

— Bu akşam yemeği dışarıda yeriz. Bu aldıklarım yarına, dedi.

Ertesi gün pazar.

— Neler istersin? dedi.

— Hiç bir şey istemem, dedim.

Efendim oradan gittik manava. Oradan gittik bakkala. Bizim Musa, dükkândan içeri girmeden önce bir kere düdüğe asılıyor. Ondan sonra içeri giriyor. Elimiz kolumuz paket doldu. Hiç bir yere de on para verdiği yok.

Bir düdük daha öttürüp bir taksi çevirdi. Apartımanına gittik. Şoföre,

— Bekle, dedi.

Musa bekâr. Apartımanında bir başına oturuyor. Elimizdekilerini bıraktık. Bizi kapıda bekleyen taksiye bindik. Bir gazinoya gittik. O şoför de para almadı.

Gazino tıklım tıklım dolu. Musa düdüğü fora etti. Daha ağzına götürmeğe kalmadan gazinonun önce garsonları, arkadan sahibi olacak biri koştu.

Bize sahnenin önünde bir masa kurdular. Biz bir şey istemeden, masayı donattılar.

— Ulan Musa, yoksa müfettiş misin?

Ben sordukça, sus, diyor, başka bir şey demiyor. Musa büyük bir şey olmuş ama ne olmuş? Bir türlü çıkaramıyorum. Sazlar, şarkılar başladı. Biz de kafaları çekiyoruz. Garsonlar etrafımızda pervane olmuşlar. Derken arkada bir gürültü koptu. Sarhoşlar birbirlerine girdiler. Onlar bıçakları fora ederken bizim Musa da düdüğe asıldı. Düdüğün bir fırt etmesiyle, o aslan kesilen kavgacılar uyuz it gibi kuyruklarını kısıp oturdular.

Düşünüyorum, düşünüyorum, bu bizim Musa ne oldu? Bir türlü bulamıyorum. Gazinodaki hesap şöyle bir yuvarlak hesap iki yüz lirayı buldu. Gazinocu, para almam da almam, diyor.

Bir arabaya bindik eve geldik. Ertesi gün pazar. Musa sıvanıp kendi eliyle yemekler yaptı. Ben gidecek oldum.

— Olmaz, dedi, bir hafta misafirim ol da aklın başına gelsin.

Bir hafta Musa'nın evinde yan gelip yattım. Geziyoruz, tozuyoruz, eğleniyoruz. Musa'nın hiç bir yere on para verdiği yok. O verse de almıyorlar.

— Ulan Musa, sen bir büyük adam olmuşsun ama ne? Söyle şunu diyorum.

Söylemiyor. En sonunda,

— Söylerim ama, kimseye söylemiyeceksin, dedi.

— Söylemem.

— Dinine?

— Söylemem.

— İmanına?

— Söylemem.

Yemin yemin üstüne. Kimseye söylemiyeceğime iyice inandıktan sonra, cebinden düdüğü çıkardı, öptü, başına koydu.

— İşte birader, dedi, bütün keramet işte bu mübarek düdükte. Bir gün Karaköy'de dolmuş bekliyorum. Kuyrukta sıra geleceği yok. Elimde zincire bağlı düdüğü sallayıp dururken her nasılsa dalgınlıkla düdüğü ağzıma götü-

rüp öttürmüştüm. Oradan bir memur koşup selâmı çaktı. Sen olsan ne yaparsın?

— İntizamı temin edin oğlum! dedim yürüdüm.

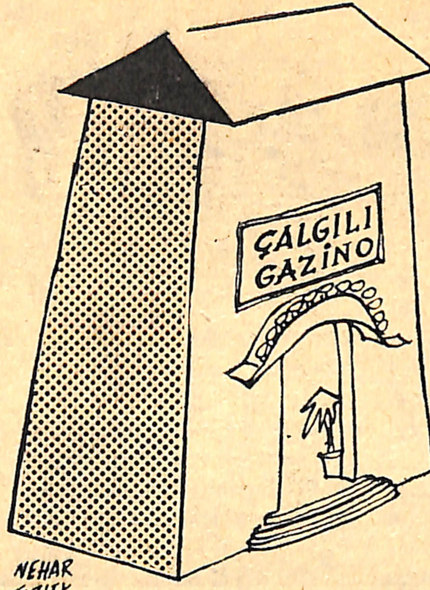
Biraz gittim. Caddeyi karşıya geçemiyorum. Düdüğü çıkarıp bir öttürdüm. Bütün taşıtlar durdu. Karşıya geçtim. Yahu bu ne iş? Düdüğü öttürdün mü, bütün işler istediğin gibi yürüyor. Sonra anladım birader. Bizde bütün işler düdükle yürümez mi? Vapur düdükle kalkar, tren düdükle kalkar. Araba düdükle durur. Kavgacı düdükle barış görüş olur. Hattâ düdüğün sesini duyan kaçar. Bak, şimdi şu meydanda bir düdük öttüreyim, çi! yavrusu gibi herkes bir yana kaçar... O zaman anladım, bizde bütün işler düdükle yürüyor. O gün bugün işte bu düdüğün sayesinde geçinip gidiyorum. Bak, dinine imanına başkasına söyleme. Yoksa eline bir düdük geçiren fırlar ortaya. İşe kesat girer.

Söylemem, diye yemin ettim, ama, yazmam diye yemin etmedim ya. İşte size yazıyorum. Şimdi benim de sizden bir ricam var. Şu söyliyeceklerimi siz de sakın başkasına söylemeyin. Musa'dan ayrılınca hemen bir düdük de ben aldım. Taksim meydanında bir düdük öttürdüm. Gelgelelim, hiç kimse düdüğe aldırış etmediği gibi, beni de yakaladılar. Ertesi gün de gazeteler «Sahte müfettiş yakalandı», «Kendine polis süsü veren biri tutuldu» gibi benim için yazmadık söz bırakmadılar. Oysa, Tanrı bilir ya, düdük öttürmekten başkaca hiç bir suçum yoktu. Ondan sonra anladım ki, bizde düdük geçiyor geçmesine ama, öttürmesini bileceksin. Benim gibi, düdüğü öttürürken, elin ayağın titrer, öttürsem mi, öttürmesem mi diye kuşkuya düşersen hap: yuttuğun gündür.

Benim de sizden ricam, düdüğün nasıl öttürüleceğini başkalarına söylememenizdir. Yoksa düdük, öttürmesini bilen için çok işlere yarıyor.

Aziz NESİN

Çingeneleri iskân için yer aranıyor!..
(Gazeteler)

— En münasip yer burası beyefendi!..

Ucuzluk!

Gazetenin birinci sahifesinde, başını suçlu utancı ile önüne iğmiş, mahcup bir resim gördüm. Doğrusu, aklıma fena şeyler geldi. Gelmemeliydi: çünkü, son zamanlarda yüz kızartıcı işler becerenlerin çoğu fotoğraf makinesi önünde yılışık yılışık sırıtıyor!

Havadisi okuyunca anladım: Bu mahcup adam da, meğer namuslu olmanın duygusu içinde önüne bakıyormuş...

Olayı, belki siz de biliyorsunuz: Devlet Demiryolları memurlarından Abdullah Yapar, Anadolu ekspresinin vagonlarını dolaşırken gözüne bir paket ilişiyor. Bir de açıp bakıyor ki, tam altmış bin lira...

Hemen paketi alıyor... Evet, alıyor... ve doğru götürüp âmirine teslim ediyor!

Eh, Abdullah Yapar'a, bu faziletine karşı, parayı düşüren de elbet bir şey yapar değil mi?

Hiç merak etmeyin, yapmış: Paketin içindeki 50 tane yüz liralıktan iki tanesini çekip:

— Al, demiş, güle güle harca!..

Bir de pahalılıktan bahseder dururuz. Siz, doğruluğun bu kadar ucuzladığı zamanı hatırlıyor musunuz?

Mesele!

Et ve Balık Kurumu Umum müdürünün gazetelerdeki demecini okudunuz mu?

Aman, okumadınızsa müjdeyi benden alınız: Gözünüz aydın vatandaşlar!..

Ne mi olmuş? Pek sayın bay müdür ne mi söylemiş?..

Gazetelerde, tombul yüzlü, güleç resmiyle de bezenmiş beyanatında:

— Et meselesi diye bir mesele yoktur, diyor...

Oooh, çok şükür, bin şükür... Biz, et yok ama, meselesi var sanıyorduk. Demek meselesi de yokmuş artık!

Hürriyet heykeli :

Yere tükürenlerden 150 lira ceza alınıyor.. (Gazeteler)

YAZISIZ!..

ISKARPİN AŞKI

Yazan :

★ ADNAN VELİ ★

BEN, tam bir hafta önce, Beyoğlu'ndaki Kapanca mağazasının ışıklı vitrininde oturarak, güzel hanımlara kaş göz işaretleri yollıyan incecik bir iskarpindim. Geçen hafta, mağazanın en becerikli kalfalarından Niko, beni iyice cilâlayıp tükürükle parlattıktan sonra, satış vitrinine, öteki arkadaşlarımın arasına güzelce oturtmuştu. Bu bir haftalık zaman içinde, benimle ayni vitrinde oturan iskarpinlerle çok candan bir dostluk kurmuştum. Ama, şu fâni dünyadaki dostluklar ne kadar candan olursa olsun, küçük bir ayrılık yüzünden çabucak unutulup gidiyor.

Bu bir haftanın içinde, benim yanımdan bir çok arkadaşlar ayrıldı; onların yerine başkaları geldi. Benim bulunduğum yerin tam karşısına rastlıyan öteki vitrinde de, erkek ayakkabıları duruyor. Ama içlerinde öyle fiyakalıları, öyle yakışıklıları var ki, gündüz akşama kadar, gece de ışıklar sönünciye kadar gözlerimi o delikanlıların üstünden ayıramıyorum. Hoş, onlar da, bizim vitrini hayran hayran seyretmekten başka bir şey yapamıyorlar ya!.. Neyse..

İçlerinden bir tanesine eni konu yakınlık duyuyordum. Koyu kahve rengi vidaladan yapılmış, sülün gibi bir delikanlıydı. Hem, değeri de oldukça yüksekti. Etiketinde 97 lira diye yazılıydı. Yani tam, sosyeteye yaraşır bir genç.. Halbuki bir akşam üstü, son derece hımbıl bir herif dükkâna girip o kunduravı hiç pazarlık etmeden satın almaz mı?

Sevgilimi benden ayırmalarına o kadar üzüldüm ki, gece olup da vitrinin ışıkları söner sönmez, göz yaşlarımı tutamıyarak sabaha kadar ağladım. Nihayet ertesi gün öğle üzeri, son derece güzel, hem de oldukça genç bir hanım, beni uzun uzun süzdükten sonra, mağazadan içeriye girdi. Bir müddet konuştuktan sonra da, tezgâhtar Niko'nun vitrine doğru yürüdüğünü gördüm. Kalbim, heyecandan titremiye başladı. Belki ben de artık hürriyetimi kazanacak, sokaklara çıkacak, her tarafta gezebilecektim.

Niko, beni belimden kavradığı gibi içeriye aldı. Tam bir dakika sonra da, o güzel hanımın sıcacık ayakları vücudumdan içeri dalıverdi. Şimdiye kadar bir çok hanımların ayağına girip çıkmıştım. Ama hiç birine kısmet olmamıştım. Nihayet hürriyetime kavuşuyorum diye sevinç içindeydim.

Güzel hanımlara düşen iskarpinler, umumiyetle kısa ömürlü oluyorlar. Ama bu kısacık ömür içinde, günler, son derece parlak, son derece eğlenceli, son derece mesut geçiyor. Yaşamanın tadı da ancak böyle anlaşılıyor.

Niko, ilkin beni, o güzel hanıma methetmiye başladı. Derimin halis Fransız olduğunu, ökçelerimin aylarca kırılamıyacağını, vücudumun da deforme olmıyacağını yeminlerle anlatıyordu. Halbuki hem derim, hem de tabanım, halis Yedikule mamulâtı ham keçi idi. Ama ben ne diye ses çıkarayım?

Lâkırdı, dönüp dolaşıp pazarlık işine gelince, Niko, daha düzenbazlaştı. Üstümdeki etikette 88 lira diye yazılıydı. Niko, benim sermayemin 81 lira olduğunu, 7 lira kârla satış yaptıklarını söylüyor, her lâfın başında da, koskoca bir yemin ediyordu. O vakit şeytan dedi ki «İskarpin olduğunu unut da, şuracıkta, birdenbire dile geliver. Kapalı çarşıdaki hazırcı Süleymandan 41 liraya satın alındığını şu herifin suratına haykırıver.»

Ama, sonradan düşündüm. Niko'nun ticarî itibarını sarsmamak, Kapanca mağazasının adını kötüye çıkarmamak için susmam gerekiyordu. Ben de öyle yaptım. Al takke, ver külâh, epeyce pazarlıktan sonra 75 liraya, yani Niko'ya göre, sermayemden altı lira eksiğine, o güzel hanımın üstünde kaldım.

Artık neticeden çok memnundum. Sonradan, adının Neclâ olduğunu öğrendiğim bu tatlı dilber, beni kim bilir hangi gazinolara, hangi paviyonlara götürecek, kimbilir kimlerle tanıştıracaktı.

Beni satın aldıktan sonra, ayağındaki iskarpinleri paket yaptırdı. Beni de giydi. Sokağa ilk çıkışım, onun minicik ayakları sayesinde oldu.

İstiklâl caddesinden Tünel'e doğru yürümiye başladık. Ben de gözlerimi faltaşı gibi açmış, yoldan gelip geçen hemcinslerimi seyrediyordum. Tünel'e kadar bir kaç mağazaya girip çıktık. Neclâ'nın, kendisi için bir ruj, altı tane manto düğmesi, bir de inci taklidi kolye satın aldığını hatırlıyorum. Sonra bir otobüse binip, epeyce gittikten sonra Harbiye'de indik. Bu sefer, vıcık vıcık bir çamura dalıp çıkmıya başladık. Meğer buraları istimlâk edilmiş de, yağmur yağınca her taraf bataklık halini almış. Halbuki, benim gibi nârin, zarif, süsüne düşkün bir iskarpinin çamurlara bulanması büyük bir haksızlık oluyor. Bereket versin eve gider gitmez, Neclâ beni tekrar eline aldı. Her tarafımı güzelce silip parlattı. Ayağına bir daha giyip, aynanın önünde kendini uzun uzun seyretti. O vakit ben de, Neclâ'nın çok güzel bir kadın olduğunu daha iyi anladım. Dişi olduğum halde, gözlerim nasılsa yukarıya doğru kaydı. Cici hanımımı doya doya seyrettim.

O da benden memnun kalmış olacak ki, eliyle her tarafımı okşadı.

Bir iki saat dinlendikten sonra, artık, kendi hür hayatıma başlama zamanının geldiğini anladım.

O akşam bir taksiye binerek Beyoğlu'ndaki lüks lokantalardan birine geldik. Lokantanın adını, reklâm olmasın diye söylemiyorum. O lokantada meğer bizi bir ahbap bekliyormuş. Neclâcığım, gülerek onun masasına doğru yürüdü. Kendisine gösterilen iskemleye oturdu. Arkadaşına baktım. Orta yaşlı, şişmanca bir adamcağızdı. Ama, kendisini bir yerden gözüm ısırıyordu. Kendi kendime düşünmiye, hafızamı kurcalamıya başladım. Çok geçmeden de meseleyi çözdüm.

Ben, Kapanca mağazasındayken, karşımdaki vitrinde, 97 liralık etiketli sevgilimi satın alan hımbıl herifti. O vakit birdenbire gözlerim, adamın ayaklarına gitti. Sevgilimi orada görür görmez, yüreğim ağzıma gelecek sandım. Evet, o idi.. Tam karşımda duruyordu. Yüzü gözü çamurlara bulandığı halde, kibarlığından, asaletinden hiç bir şey kaybetmemişti..

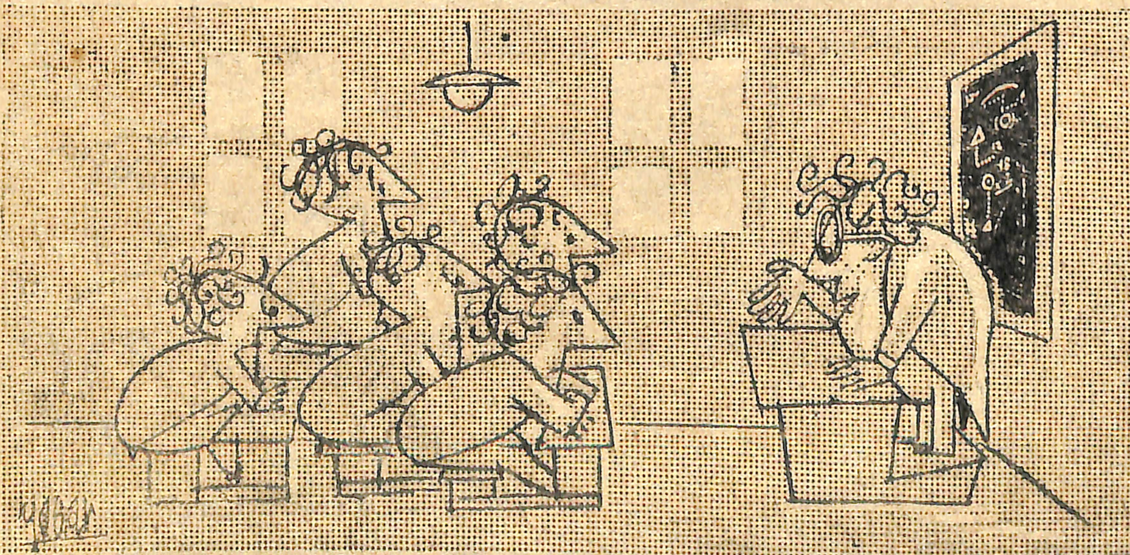
Ben bütün dikkatimle hem sevgilimi süzüyor, hem de Neclâcığımla arkadaşının neler konuştuklarına kulak veriyordum. Adamın biraz dili çalıyordu. Her halde İstanbullu değildi. Neclâ'ya diyordu ki:

— Senin gara sevdan, ciğerimi o gader deşti ki, vallaha bir kilo çekirdek gayfe virseler, gene de senden vazgeçemem.

Bu lâfın üzerine Neclâ kahkahayı bastı. Sonra da masaya tabaklar, şişeler, kadehler gelmiye başladı. Ben birteviye Salim beyin (adı öyle imiş) ayağındaki sevgilimi seyrediyordum.

«Acaba beni gördü mü? Gördüyse tanıdı mı?» diye heyecan çekip duruyordum. Ama çok geçmedi. Onun da bana doğru gülümsediğini, sonra da yavaş yavaş sokulmıya başladığını farkettim. İçim birdenbire ümitle, sevinçle, arzu ile doluverdi. Sevgilim gittikçe bana doğru sokuluyordu. Biraz sonra, kendi vücudumda, onun vücudunun sıcaklığını hissettim. Önce, burnunu burnuma doğru iyice yaklaştırdı. Sonra birdenbire dudaklarıma doğru uzandı. O vakit tikanıyorum sandım. Bu öpüşmenin ne kadar sürdüğünü kestiremiyece-

Teknik Üniversitede geceleri elektrik kursları açılacak.. (Gazeteler)

Profesör — Elektrikler söndü çocuklar... Bundan sonra derslerimize gündüzleri devam edelim!..

KIRK-anbar

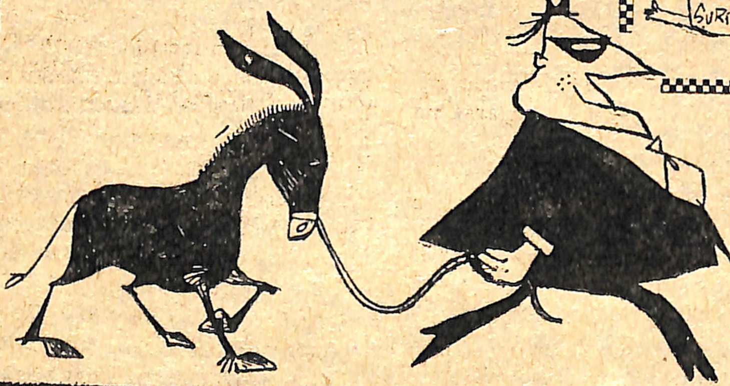
YALÇIN ÇETİN — TONGUÇ

ACI BİR KAYIP

AKTAR

KARABİBER KALMADI

Sucuk ve pastırmada karaborsa metaı oldu

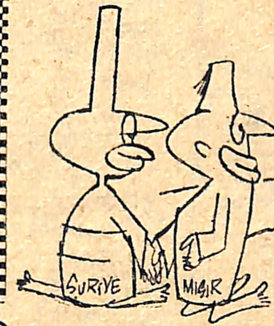

Keşifler silsilesi

YOK YOK YOK YOK YOK

Arap birliği ve ötesi

DEMOKRASİ

VE ALLAH KADINI YARATTI

ğim. Birbirimize iyice sarıldığımız vakit, gözlerim, Neclâ'nın bacaklarına takıldı. Meğer biz masanın altında öpüşüp koklaşırken, Neclâ'nın bacaklariyle Salim beyin bacakları da, sarmaş dolaş olmamış mı?

Olsun... Bana ne? Ben kendi saadetime bakarım.

O akşam, sevgilimle aşkın en mesut anlarını yaşadık. Nihayet kalkma saati gelip çattı. Keşke ayni apartmana gitsek, keşke bu akşam sevgilimle beraber olsak diye içim içimi yiyordu. Ama Neclâ'cığım oyun bozanlık etti. Salim beyin bütün ısrarlarına rağmen, «Olmaaaaaz. Bu akşam katiyen olamaz.» diye diretti. Tabiî, sonra da ayrıldık.

Bu ayrılık, ilk anlarda bana ölüm kadar zor geldi. Ama bir kaç gün sonra tekrar buluştuğumuz vakit, ayni heyecanları yaşamıya başlayınca, bütün acılarımı unuttum. Hele buluşmalarımız sıklaşmıya başlayınca, saadetim de dalgalar halinde büyüdü. Bununla beraber biz de, insanlar gibi, ebedî saadete bir türlü ulaşamıyoruz.

Bir akşam gene, sevgilimle bir paviyon masasının altında buluşmuştuk. O gün beni öperken, yanaklarımda bir ıslaklık hissettim. Büyük bir merak içinde «Yoksa ağlıyor musun sevgilim?» diye sordum. «Hayır, dedi, Salim beyin ayakları daima terlediği için, benim de her tarafım böyle ıslak oluyor.» İşte o vakit, sevgilimin şanssızlığına çok üzüldüm.

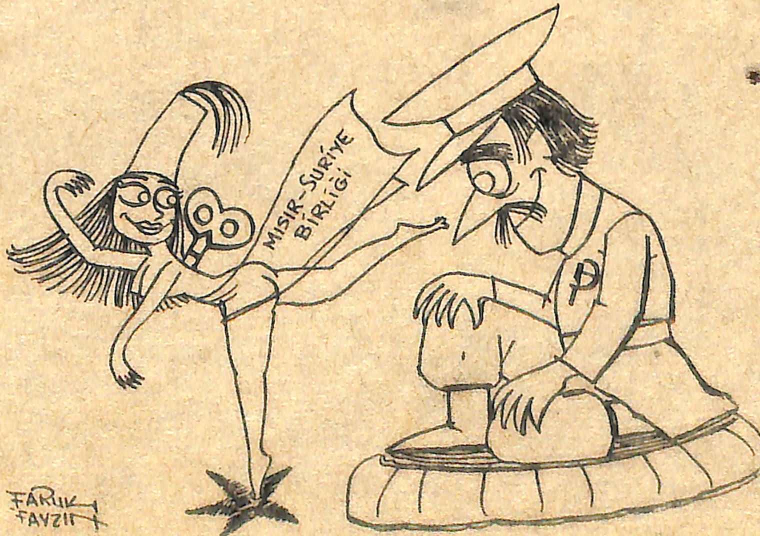
Bizim aşkımız bir müddet böyle devam etti. Bir gün Salim bey Neclâ'cığıma, dili döndüğü kadar, politikadan bahsetmiye başladı. Partiye yazıldığını söyledi. Ben bunu duyduğum vakit, işin önemini pek kavrıyamamıştım. Ama sonradan, fecî netice birdenbire karşıma çıkıverdi.

Bir akşam Neclâ'cığımın Salim beyle buluşmasında, müthiş bir hayal kırıklığına uğradım. Çünkü adamın ayaklarında benim sevgilim yoktu. Onun yerine daha yeni, ama daha hantal, kışlık bir kundura vardı. O da Salim beyin zoru ile bana doğru sokuldu. Merakla «Sevgilim nerede? Ne oldu ona?» diye sordum. Bana durumu anlattı. «Bir müddet için evden çıkamıyacak. Artık onun yerine, Salim beyin ayaklarında ben bulunacağım» dedi. Sebebini soruncа da meseleyi açıkladı:

Salim bey partiye yazıldıktan sonra idare meclisi âzalığına seçilmiş. Böyle olunca da, sevgilimi ayağından atıp, yenisini giymiş.

İşte benim aşkım böylece sona erdi. Demokrasinin saadet getirdiğini söyliyenler, her halde haftada bir kundura değiştirenler olmamalı. Ben bunu bilir, bunu söylerim.

Adnan VELİ

Oyuncak!..

İyilik olsun diye...

Henüz altı yaşlarında olan Erol, elinde bir lira ile eve geldiği zaman, annesi hayretle sordu:

— Oğlum o lirayı nerede buldun?

Erol gururla cevap verdi:

— Yaptığım bir iyiliğe mukabil aldım.

— Kime iyilik ettin bakayım; ne iyiliği?

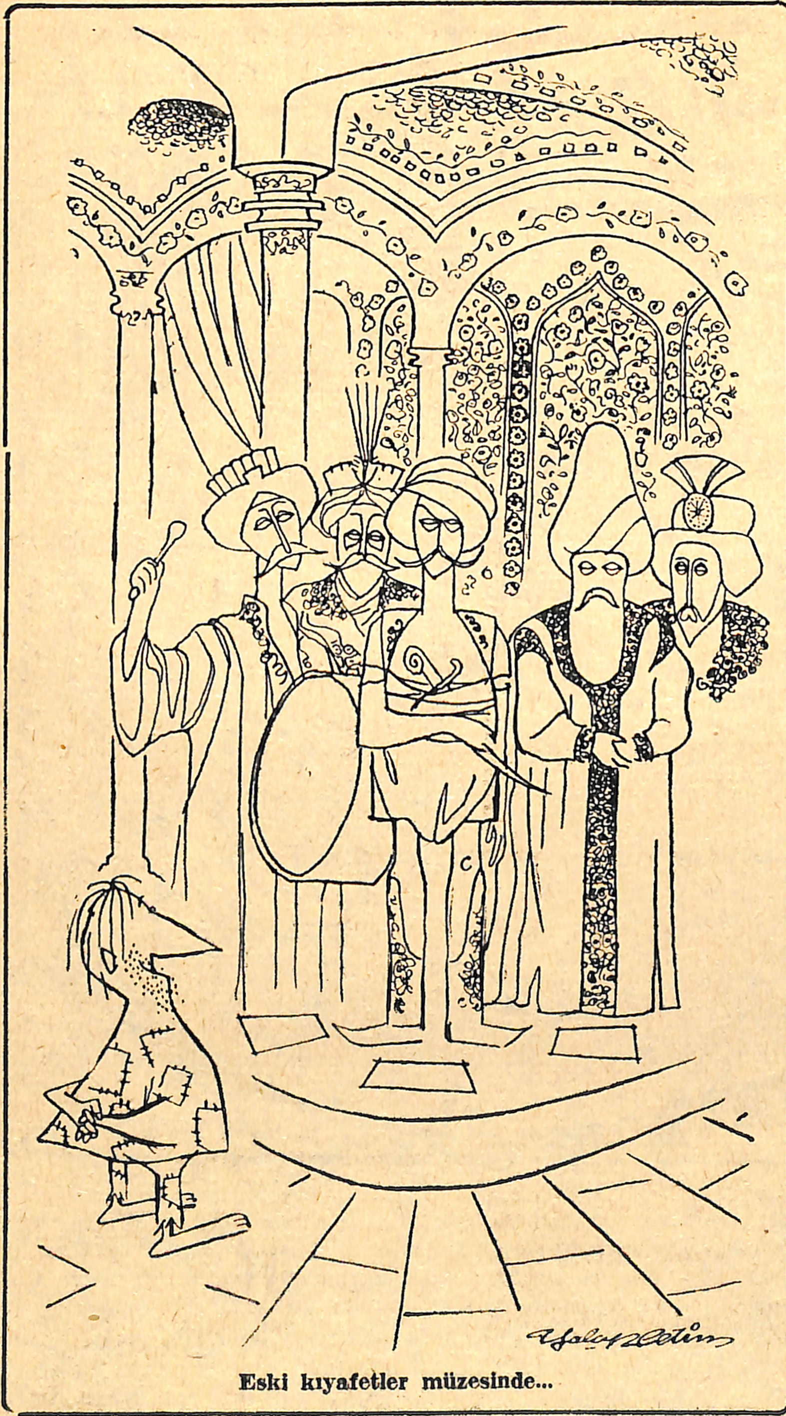
— Hiç... Jale var ya, hani onun başına vuruyordum. Ne olur yapma diye yalvardı, ben de ona iyilik olsun diye...

Biftek!

Taşralı bir kasap müşterilerin gözüne çarpacak bir yere şöyle bir ilân koymuştu:

«Bayanlar, baylar! Bifteklerimiz o kadar yumuşaktır ki, doğrusu inekler bunlarla nasıl ayakta durup yürüyorlardı, şaşmamak kabil değil!»

Eski kıyafetler müzesinde...

Ah, aldanmışım...

Muazzam bir düğündü.

Tam herkes sofraya oturmuştu ki, güzel gelin, birdenbire çorap bağının koptuğunu ve... uzun masanın altına düştüğünü hissetti... Gelinin solunda, en son göz ağrısı, yani kocası oturuyordu. Ona diyemezdi ya, masanın altına eğil de herkesin içinde çorap bağımı çıkar diye? Tabii bu mukaddes vazifeyi sağında oturan, eski gözağrılarından bir delikanlıya, fısıltı halinde havale etti. Hâdi Altındeğerde de bunu duydu:

— Masanın altından bana verin, diye rica etti delikanlıya.

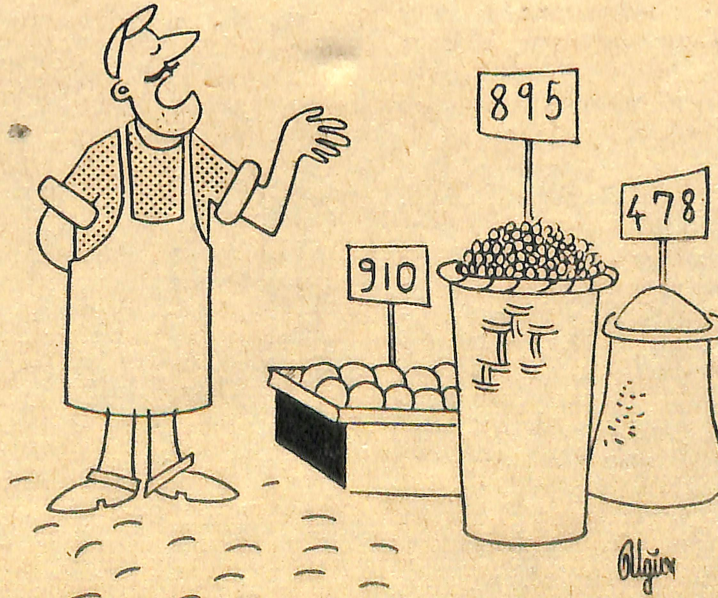
Sadık delikanlı yavaşça aşağıya süzüldü. Arama tarama başladı. Beş dakika, altı dakika, on dakika... Nihayet Hâdi Altındeğerde eline bir şey tutuşturulduğunu hissetti. Bir de baktı ki bu, çorap bağı değildi. Hiddetten kıpkırmızı olarak hemen geri uzattı ve fısıldadı:

— Ne haltettiniz? Bu çorap bağı mı?

Masanın altından yine kısık bir ses cevap verdi:

— Affedersiniz, yanlışlık oldu... Hemen giydiririm...

Su fiyatlarına zam yapıldı.. (Gazeteler)

— Sudan ucuz bunlar!..

AYLA seviyordu. Lâf mı bu da yani? On sekiz yaşında bir genç kız olur da, sevmez mi hiç? Nihayet, «günün birinde, ergeç» ve benzeri tâbirlerle anlatıldığı şekilde, önünde sonunda o da âşık olur, değil mi ya?

Aylâ, da seviyordu. Metin adında, tığ gibi bir delikanlıya abayı yakmıştı. Söylemeğe hacet yoktur ki, Metin, Aylayı, onun kendisini sevdiğinden daha çok sevmekteydi. Buna çılgınca bir aşk da diyebiliriz. Hiç mahzur yok. Çünkü... çünkü Aylâ hem çok güzel bir kızdı, hem de hesaptan anlardı.

Belki bu son söz size garip görünecektir. Hesaptan anlarsa ne olacakmış! diyebilirsiniz. Şu olur: Aylâ, bir mağazada kasiyerlik eder. Ayda bin liraya para demez ve bu sayede Metin de hekimlik tahsilini bitirir. Çünkü Metin'in yer yüzünde dikili ağacı olmadığı gibi, kimsesi de yoktur. Çöpsüz üzümün ta kendisi... Buna karşılık, Aylâ da, akşama sabaha onun gibi kalacaktır. Zaten anasızdır, babası da tımarhanededir. Tamam mı?

Şimdi, Metin'in neden daha fazla âşık olduğunu anladıktan sonra, bu maceranın sonuna gelelim:

Aylâ, çok güzeldir dedik. Öyledir. Öyle olduğu için de, zavallı kız, hiçbir yerde dikiş tutturamaz. İkide bir, işinden olur. Bunun sebeplerini açıklamak için, son defa çalıştığı yerden nasıl «kovulduğunu» gözden geçirmeliyiz.

Aylâ, uygun bir mukaveleyle, kadın çamaşırları satan bu mağazaya kasiyer olarak girmişti. İşleri tıkırındaydı. Yalnız, patronu, Safi müstesna... Çünkü, Safi de, her erkek kadar hassastı. Güzellik karşısında buz gibi duramıyordu. Aylâ ise, buzları dahi eritecek kadar sıcak kanlı bir kızdı.

O, mağazada, ihtiyar kızlara küçük numaralı sutiyen prova ederken, kendi muhteşem ve dik göğüslerini misal diye gösterdikçe Bay Safi, uzaktan boğazı kuruyarak Aylâyı seyreder; kız, naylon çorapların inceliğini metheder-ken kalçasına kadar bacaklarını açtıkça, Safi muhakkak, iki eli kanda olsa, meydana çıkıp bu dökme, bu biçimli, bu eşsiz, bu erkekleri çılgına döndüren güzellik âbidesini, o müstesna sütunları yüzüne kan hücum ederek okşamak arzularına kapılırdı.

Aylâ bunu farketmez miydi? Farkederdi etmesine; ama, farkında değilmiş gibi görünürdü.

Hayatta herşey, bilhassa erkekler çok kolay idare edilir. İdaresi güç olan, kadınlardır. Ne demiş Napolyon? «Evlenecek misiniz? İmparator olmak, evlenmekten daha kolaydır»... Lâkin, herşeyin bir haddi, hududu olduğu da muhakkak. İşte bu gerçeğin en güzel örneğini, Aylânın patronu verivermişti bir gün.

Bir akşam, mağazanın bütün memurları gittikten ve kasiyerle hesabı gördükten sonra:

— Aylâ, yavrucuğum, dedi...

— Buyurun Safi bey...

— Aylâ, yavrucuğum... Bana hiç itimadın yok senin...

Genç kız şaşırdı:

— Ne itimadı efendim?

— Halbuki benim sana güvenim sonsuzdur.

— Benim de size, efendim.

— Benim sana güvenim o kadar sonsuzdur ki, kasa hesaplarını kontrol bile etmem. Mağazanın anahtarları hep sende durur....

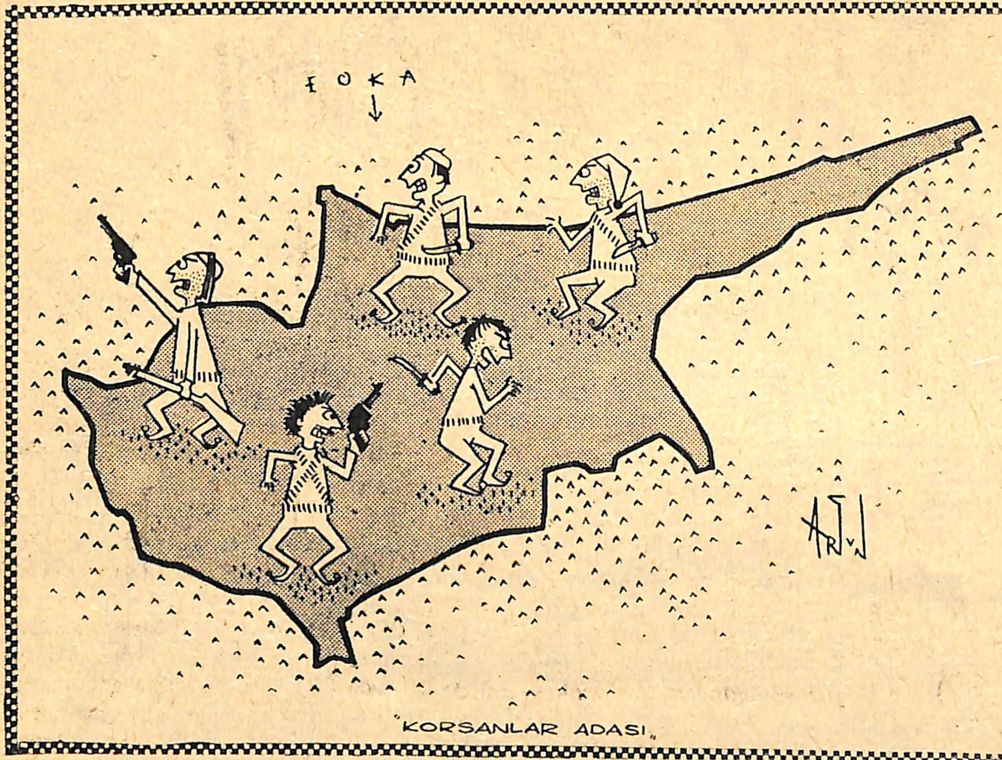
— Yani bir şeyiniz mi eksik? Hesaplar aksıyor mu? Yoksa mağazadan eşya mı kayboluyor diyorsunuz?

— Ne münasebet. Aklımdan bile geçmez. Ama sen de bana güvenmelisin...

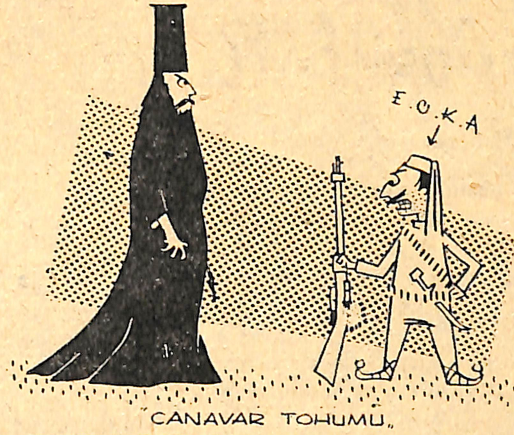
— Nasıl güveneyim Safi bey?

— Senden önceki kasiyerim Macide senin kadar güzel değildi. Ama yeni bir naylon gecelik aldı mı, en önce bana gösterirdi...

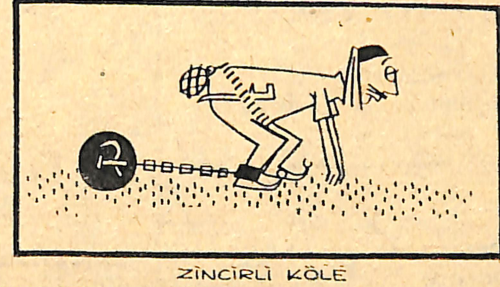
Safi, bunları söylerken ya-

"KORSANLAR ADASI"

"CANAVAR TOHUMU"

ZİNCİRLİ KÖLE

vaş yavaş Aylâya sokuluyordu. Gözleri süzülmüş, sesi boğuklaşmış, yüzü pancara dönmüştü. Genç kız, gerileye gerileye duvara dayandı. Ama, resti çekmekte tereddüt etmedi:

— Benim gömleklerimi hiç bir zaman göremiyeceksiniz Safi bey! diye bağırdı. Hayvan herif! Ne geceliğimi, ne gömleğimi, ne iç çamaşırımı, ne kombinezonumu... Hiçbir şeyimi göremiyeceksin!

O hiddetle mağazadan fırladı. Neden sonra aklı başına geldi ama, iş işten geçmişti. Ertesi gün, alışkanlıkla mağazayı açtı. Çünkü anahtar kendisinde kalmıştı. Açmasa olmazdı. Safi'den önce karısı mağazaya geldi. Doğru Aylânın tepesine dikildi:

— Bir aylık alacağın var. Al... Şu andan itibaren koğuldun!..

Aylâ direndi:

— Sebep?

— Kocamı kızdırmışsın...

— Beni işten çıkarırsanız, altı aylık ücretimi tazminat olarak verirsiniz...

— Bir aylık alacağın var. İşte... Yürü bakalım...

Aylâ yürüdü. Ama, doğru iş müfettişliğine... Durumunu anlattı.

— Neden kovdu sizi? diye sordu başmüfettiş.

— Kızdırmışım...

Hepsi güldüler... Aylânın erkekleri neden kızdıracağını anlamışlardı. Büro kalabalıktı çünkü.

Safi çağırıldı. Lâkin, adamın yerine bermutat karısı geldi. Başmüfettiş:

— Bayanı işinden çıkarmak için ne sebep vardı? diye sordu.

Safinin karısı ateş püskürüyordu:

— Kocama emir vermek istiyordu. Onu idareye kalkmıştı. Kızdırıyordu kocamı...

— Kocanız umumiyetle hiddetli midir?

— Hayır. Gayet sâkin adamdır.

— O halde, genç kızları görünce mi kızgınlaşır?

Bayan Safi cevap vermedi. Önce morardı, sonra sarardı. Başmüfettiş kararını bildirdi:

— Bu şartlar altında ayni müessesede çalışamıyacağınıza göre, altı aylık tazminatı derhal alabileceksiniz...

Safinin karısı baygınlık geçirdi. Fakat karara itiraz edemedi.

Aylâ, başmüfettişe teşekkür ederek çıkarken öteki:

— Hesabınızı çok iyi bildiğiniz anlaşılıyor, diye güldü, müsait şartlarla yeni bir kasa hizmeti ister miydiniz? Tanıdığım epey budala var!

Aylâ, şuh bir kahkaha attı. Sonra Metinciğini bulmak, işten kovulduğunu müjdelemek için ilk otobüse atladı.

Hikâyeci

OT:

Bitki. Yeşillik. Zamane kumaşı...

Hayvanların otlaması, tabiidir. Ama, insanların otlamaya kalkması, ekseri mahkemeyi boylamalariyle sona erer...

Eski bir karikatür konuşması:

Atlı araba zamanında, baba çocuğuna sesleniyor:

— Oğlum, beygirin yanından geçme. Elbisenden ot kokusunu alıp bir yerini ısırıverir!

UYKU:

Geceleri yatağa girip gözlerimizi kapamamıza ve ertesi sabah açmak üzere kendimizden geçmemize denir.

Uyku bir türlü olmaz: Gaflet uykusundan tilki uykusuna kadar türlüsü olur. Bir de «uyur-gezer» vardır ki, sahtesini sahicisinden ayırt edemezsiniz!

Fıkra:

Hasta, uykuya dalmak üzere iken karısına tenbih eder:

— Aman karıcığım, senin uykun hafiftir, gece yarısı beni uyandırıp uyku hapımı yutturmayı unutma!..

Bir fıkra daha:

Yatak odası alıyorlardı. Kadın, karyolayı beğenmedi:

— Pek çerden çöpten... Bizimkini çekmez...

Satıcı sordu:

— Beyefendi çok mu şişmandır?

— Hayır... Ama uykusu çok ağırdır!

Bir de uyku üstüne karikatür mevzuu:

Adam karyolada karısına sesleniyor:

— Hanım, şu benim gözlüğü ver...

— Ayol, gece vakti gözlüğü ne yapacaksın?

— Sen ver hele... Kaç gecedir rüyaları iyi göremiyorum!

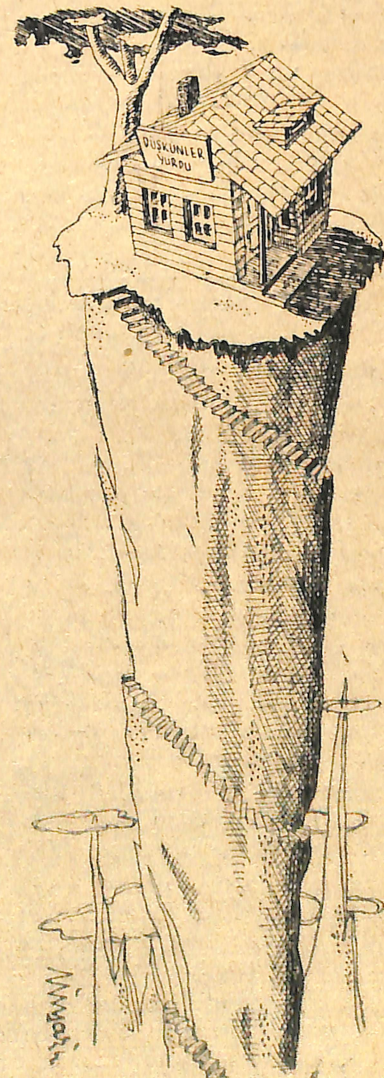
Atalarımız: «Su uyur, düşman uyumaz» demişler.

İnsanları «uyanık adam» diye methederiz.

Fakat, iyi uyanmak için uyumak da lâzımdır. Ziya Gök alp bir ninnisinde:

Uyu yavrum, uyanacak günler var!

Diyor...

YAZISIZ!..

Haftanın

Maksat almamak!

Et buhranı yüzünden, süratle zayıflıyordu. Kısa zamanda, tartıla tartıla, nihayet on kilo düştüğünü anlayınca, doğru kasaba koştu. O günlerde de, çok şükür, et bollaşmıştı:

— Bana on kilo et tart! dedi.

Kasap, kıtlıktan çıkan müşteriye sordu:

— Koyun mu, dana mı, sığır mı?

— Hangisi olursa olsun!..

— Kemikli mi, kemiksiz mi?

— Kemiksnz olsun!

— Pirzola mı istersiniz, kuşbaşı mı?

— Amma sordun be! dedi. Sana nasıl olursa olsun dedik. On kilo zayıfladım da, nekadar tutuyor bakayım dedim; alacak değilim ki!..

— Âheste çek

※

Her ne kadar...

Delikanlı, evleniyordu. Uzun zamandanberi araları açık olan bir çocukluk arkadaşına gitti:

— Artık evleniyorum, dedi. Barışalım... Hattâ nikâhımda şahit olsan....

Eski arkadaş, cümleyi bile tamamlatmadı:

— Hay hay kardeşim? Memnuniyetle... Böyle gününde dargınlığımızı hatırladığına memnun olurum üstelik. Ama bak, evlenmeyi senin aklına koyan ben değilim ha. Bunu benden bilmezsin inşallah...

Uzun ömür.

Yüz yaşına basmıştı. Gazeteciler hemen etrafını sardılar. Sual sual üstüne soruyorlardı:

— Ne yaptınız da yüz sene yaşamağa muvaffak oldunuz?

Yüzlük düşündü, düşündü ve:

— Haftaya söylerim, dedi. Önce birkaç müessesenin reklâm servisleriyle konuşayım da, Mamek konserveleri yiyerek mi, yoksa Duvaklıdere şarapları içerek mi yüz sene yaşadığımı öğreneyim...

Şatafatlı isim meselesi.

Sezai, doktora gitmişti. Hekim onu muayene etti:

— Basit bir göğüs tıkanıklığından başka bir şeyiniz yok... dedi.

O zaman Sezai:

— Teşekkür ederim, diye sevindi. Ama, doktorcuğum, acaba şu tıkanıklığa şöyle şatafatlı, anlaşılmaz, içinden çıkılmaz bir gâvurca isim bulamaz mısınız ki, karımın üstünde tesiri görülsün?

※

Oh, oh, oh!

Gece bekçisi aranıyordu. Fabrika, şehirden epey uzaktaydı. Nejat Eczacıbaşı, müracaat eden yaşlıca adama sordu:

— Akşamın dokuzundan sabahın sekizine kadar, koca fabrikada tek başına ürkmez misin? Tam on bir saat eder...

Adamcağız memnun memnun güldü:

— Ne diye ürkeyim beyim? Daha onbeş yıl hapis mahkûmiyetimi yeni tamamlayıp çıktım!

※

Hırsıza kolaylık...

Gecenin bir vaktinde, İlhan, uyandı. Karısını dürttü:

— Fatma, Fatma... Aşağıda biri dolaşıyor. Vallahi dolaşıyor. İyice duyuyorum. Çabuk şu benim tabancamı ver de ineyim, ortalığı soyup sovana çevirmeden yakalıyayım herifi...

Fatma, uykusunun arasında homurdandı:

— Unuttun mu ayol? Tabanca yok ki artık. Ruhsatı geri verdindi...

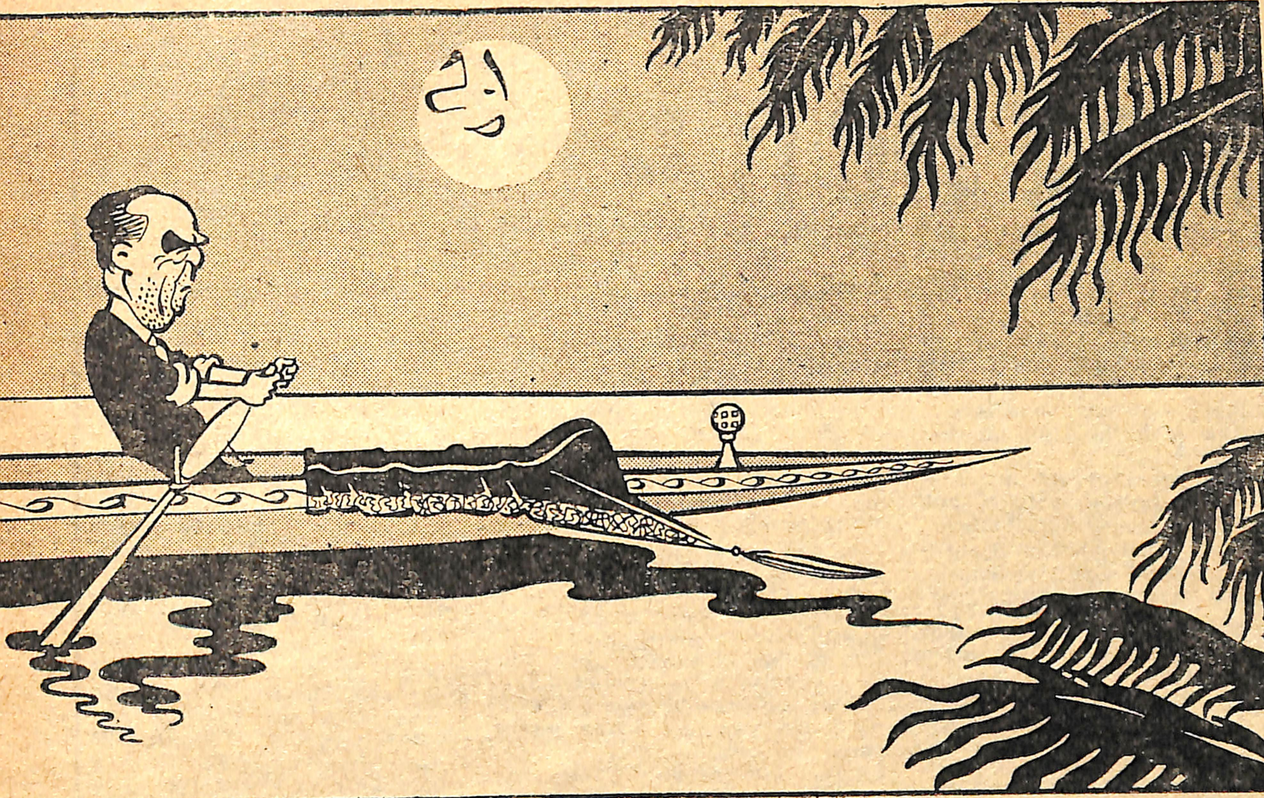
Bunun üzerine... hırsız rahat rahat evi soydu.

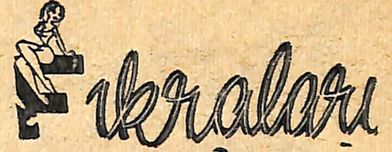

Mısır - Suriye birliğine diğer Arap memleketleri de davet edilecek!. (Gazeteler)

Rus — Gel bili bili!.. Gel!..

Ölçü bu ya...

Hamdi, iki sene önce ölmüş birini hararetle methediyordu:

— Herkes Fahri'yi budala, sersem zanneder... Halbuki onun kadar iyi yürekli, fedakâr, arkadaş canlısı kimse yoktu...

— Neden böyle söylüyorsun? diye sordular. İsbat etsene?

Hamdi isbat etti:

— Ben evleneyim diye karısını dul bıraktı, ben de evlendim!

※

Zahmete değmez

Adamı, ipnotizma yaparak ötekini berikini uyutup dolandırmak suçundan yakalamışlardı. Mahkemede kendini müdafaa için:

— Bu benim mesleğim, dedi. Ben kimseyi dolandırmadım. İstesem, burada, şimdi sizleri bile uyuturum.

— Zahmet etmeyin, dedi hâkim. O işi az sonra nasıl olsa avukatınız yapacak!

※

Sağlam kazık!

Cevza Binal, hizmetçisine çıkıştı:

— İzinli gidiyorsun ama, bakalım kimlerle kalıyorsun?

Hizmetçi de kendini müdafaa etti:

— Bunda bir fenalık yok ki, hanımcığım? Nasıl olsa evlenecek değil miyim? Hepsi de zaten bana evleneceğimizi söylüyorlar!

...rekleri...

İyilik olsun diye...

Meşhur milyonerlerdendi. Geçen gün Hilton'a yepyeni bir araba ile geldiğini gören Nafiz Bölükbaşı:

— Ooo, dedi, yeni bir Kadillâk almışsınız ha?

— Evet, dedi milyoner. Bir acentadan telefon etmek gerekmişti. Çıkarken hiçbir şey satın almadan gitmeğe utandım. Bunu aldım!

※

İlâncılık tekniği!

Çocuk, köşe başında durmuş, el ilânları dağıtıyordu. Geçenlerden bir genç kızın eline de bir tane tutuşturdu. Kız, kızdı:

— Ne veriyorsun? dedi. Şimdi alıp, köşeyi dönünce atacağım...

— İyi ya, dedi çocuk. Ben atacak olsam yakama yapışıp yüz elli lira ceza alırlar!

※

Kabahat kimin?

Kasım Küfrevi, her zaman, yani İstanbulda oldukça, yemeklerini Abdullah'ta yer. Personel, Ağrı mebusunu gayet iyi tanır. Arasıra, Küfrevi, başka yerlerde de yemek yemek zorunda kalır. Nitekim, geçenlerde Beyoğlunun tanınmış bir başka lokantasına girdi. Tavuk istedi. Önüne getirdikleri yemeğe bıçağını sürünce, garsonu hiddetle çağırdı:

— Baksana oğlum, dedi, bu tavuk kösele gibi kurumuş!..

Garson baktı:

— Bizim kabahatimiz yok bey-

Tedbirsizlik dediğin...

Şevket Rado ile Halit Fahri, tenha bir öğle saatinde, sohbete dalmışlardı. Ama bu, radyo sohbeti değildi. Şevket Rado:

— İstikbalimin ne olacağını muhakkak bilmek isterim... diyordu. Sen istemez misin üstad?

— Hayır, dedi Halit Fahri. Ben, nerede öleceğimi bilmek isterdim.

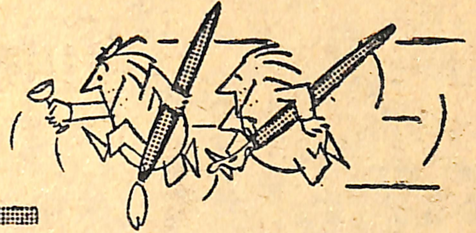
— Neden ama?

— Oraya bir daha ayak basmazdım, be birader!

KOKTEYL

YEDİ UYURLAR

[1946 senesinde, mevcut idarenin haksızlıkları karşısında nevmidiye düşen yedi vatandaş, tıpkı meşhur efsanedeki gibi, bir mağaraya kapanmışlar ve bugüne kadar uyumuşlardır.

Aşağıda okuyacağınız «dram» işte bu yedi biçarenin hayatından alınmıştır.]

I. MECLİS
YEDİ BİÇARE VE KITMİR

Yemliha (Gerinerek uyanır ve korkulu gözlerle etrafına bakındıktan sonra, bir feryat koparır) — Aman Allahım, neredeyim, bunlar kim?

(Gürültü üzerine diğerleri de kıpırdamağa başlarlar. Yemliha sesini yükseltir).

Yemliha — Kalkın... Kalkın... Hey Mekselina, Tebernuş, Şazenuş, Allahaşkına kalkın!..

Mekselina (Gözlerini deli gibi açarak bir adım ilerler) — Sen kimsin?

Yemliha (Kahkaha ile gülerek) — Ben mi, kırk yıllık dostun Yemliha!

Mekselina (Gözlerini sabit bir noktaya dikerek ağır ağır konuşur) — Evet evet, anlar gibi oluyorum. Hep beraber toplanıp buraya gelmiş ve Allahtan bizi uzun zaman uyutmasını istemiştik... Senesi... Senesi, dur hatırlıyacağım...

Tebernuş (Telâşla atılır) — 1946 da idi, iyice hatırımda.

Mekselina — Tamam 1946 da idi.

Yemliha — Bravo Mekselina, biraz daha gayret, göreyim seni bir de niçin kapandığımızın sebebini bul.

Mekselina — Evet onu da hatırlıyorum... Allahım demiştik, memlekete demokrasi gelip de yerleşinceye kadar bize uyku ver...

Yemliha — Tamam... Gördünüz mü, demek ki istediğimiz oldu.

(Hep birden sevinç çığlıkları atarak birbirlerini kucaklarlar. Yalnız Tebernuşun bu sevince iştirak etmediği görülür.)

Tebernuş — Durun bakalım arkadaşlar! Dışarıda ne olduğunu biliyor musunuz ki, böyle zıplayıp duruyorsunuz?

TABLO II

(Hep birden Ahırkapı taraflarında bir ara-sokağa çıkmışlardır. Yerler çamur içindedir.)

Yemliha — Burası bizim Ahırkapı anladım ama, henüz memlekette bir değişiklik olup olmadığı belli olmuyor.

Tebernuş (Yerdeki çamur deryasını işaret ederek) — Vallahi... Bana kalırsa, gene Halk Partisi iktidarda olsa gerek, yoksa bu yollar böyle mi olurdu?

Mekselina — Dur bakalım canım, belki yeni gelenler buralara kadar uzanmağa henüz vakit bulamamışlardır.

TABLO III

(Sultanahmette bir tütüncü dükkânının önü).

Tebernuş — Durun da şuradan birer sigara alalım.

Yemliha — Bana bir Boğaziçi. Al şu da 50 kuruş...

Tütüncü (Karşısındakileri hayretle süzerek) — Hangi dağdan geldin babalık? Senin zamanlarından haberin yok galiba? Otuz kuruş daha vereceksin!

Yedi uyurlar (Hep birden bağrışırlar) — Zam mı? Aman Allahım!

Tütüncü — Ulan, amma iş be!.. Yahu bir değil, iki değil, tam beşinci zam bu!..

Tebernuş — Anlaşıldı arkadaşlar. Zavallı Demokrat Parti hâlâ muhalefette çabalıyor besbelli.. Yoksa bir paket sigarayı 5 kuruşa vereceklerini söyliyen adamlar, beş defa zam yaparlar mı?

Tütüncü — Aaa... Zavallılar hepsi de deli anlaşılan. Hallerinden anlamalıydım.

Mekselina (Yeis içinde uzaklaşan arkadaşlarının arkasından koşarken) — Aklıma bir şey geliyor. Ne malûm, belki Demokrat Parti iktidara gelmiş ve sigarayı 5 kuruş yapmıştır da, sonradan muharebe falan olup, zam yoluna ister istemez sokulmuşlardır.

Şazenuş — Haydi canım saçmalama. Şehirde bir muharebeden çıkmış hal var mı?

TABLO IV
SİRKECİ GARININ ÖNÜNDE

Yemliha — Durun arkadaşlar aklıma geldi. Şimdi gara girelim. Eğer salonda Ismet Paşanın resmi varsa; Halk Partisi iktidardadır, yok Celâl Bayar'ınki asılı ise, o zaman da Demokratlar gelmiş demektir.

Tebernuş — Güzel fikir. Ama sürü sepet gideceğimize, meselâ Mekselina koşsun baksın. Biz burada bekliyelim.

(Mekselina hemen koşar. Diğerleri merak içinde beklemeğe başlarlar. Biraz sonra Mekselina'nın nefes nefese geldiği görülür.)

Tebernuş (Helecanla) — Çabuk söyle ne gördün?

Mekselina — Anlaşılır şey değil birader. Ne Inönü'nün ne de Bayar'ın resmi var. Sadece Atatürk'ünkü asılı.

Tebernuş — Tuhaf şey.

Yemliha (Başını avuçları arasında sıkarak) — Yarabbi deli olacağım. Kim iktidarda bari sen söyle.

Kefeştatayyuş — Hay Allah kahretsin ne kadar aptalız. Şuradan bir gazete alalım, her şey belli olur.

(Hep birden sevinçle bağırışırlar) — Yaşa be. Nasıl da düşünemedik.

II. MECLİS
EVVELKİLER ve MÜVEZZİ

Yemliha — Gel oğlum al şu 5 kuruşu da bir Ulus ver.

Gazeteci (Uzatılan 5 kuruşa hayretle bakarak) — Bey baba, nedir bu?

Yemliha — Tanıyamadın mı, 5 kuruş.

Gazeteci — Bırak babalık bu açmazları, beş kuruşa gazeteyi nerede gördün sen?

Yemliha — Ya kaç para vereceğiz?

(Gazeteci, anlaşılmaz bir homurtu içinde uzaklaştıktan sonra, bağırarak) — Sen bilmem neyini aç da onunla alay et!..

III. MECLİS
EVVELKİLER

Yemliha — Ulan ne çıkmaza girdik, anlaşılır gibi değil.

Mekselina — Durun durun. En iyisi yürüyerek Eminönüne, oradan da köprüden karşıya geçelim. Artık bir tanıdığa rastlamaktan başka yol yok.

TABLO V.
EMİNÖNÜNDE

Yemliha — Aman Allahım, ne görüyorum. Balıkpazarına bakınız. Bombalanmış!..

(Hep birden dehşet içinde bağırışırlar) — Yarabbi bu ne hal?

Mekselina — Ben size demedim mi, muharebe olmuştur diye.

Yemliha — Haklıymışsın kardeşim. Bak buradaki binalar da yıkılmış.

Şâzenuş — Pekiy ama, halkta hiç de muharebe görmüş bir hal yok. Istanbul hattâ daha kalabalıklaşmış gibi geliyor bana.

Tebernuş — Budalaya bak. Muharebe dedikse, kimbilir ne zaman oldu. Hem biliyor musunuz, Anadolu ne haldedir. Belki oradaki halkı getirip buraya iskân ettiler. Baksana kılıklara bir kere. Bizi bile yadırgıyorlar mı? Çoğu da sakallı, tıpkı bizim gibi.

(Gene yürümeğe başlarlar, her yıkıntı karşısında üzüntüleri artar. Karaköyde duraklarlar, yıkılan binaları teker teker hatırlamağa çalışırlar, nihayet Yüksekkaldırımın başında, Yemliha bir dükkânın önüne atılmış eski bir gazeteyi yerden kapar).

Yemliha — Durun bakalım, şimdi anlarız.

Mekselina — Bugünkü tarihi bilmeden, eski bir gazete ne ifade eder?

Tebernuş — Of be bıktım artık. (Hemen yanlarından geçen bir adama yaklaşır).

IV. MECLİS
EVVELKİLER ve YOLCU

Tebernuş — Affedersiniz bugün ayın kaçı?

Yolcu (Biraz düşündükten sonra) — Şey... 18 i.

Tebernuş — Senesi?

Yolcu (Gülerek) — Alay mı ediyorsunuz?

Mekselina (Lâfa karışır) — Estağfurullah, emin olunuz çok ciddiyiz.

Yolcu (Şaşkınlığını yenmeğe çalışarak) — Pekiy öyle olsun. 1958.

Tebernuş — Teşekkür ederiz. Malûm ya, ihtiyarlık.

(Yolcu hızlı hızlı uaklaşır. Berikiler hemen gazetenin üzerine atılırlar) — Bak bakalım ne yazıyor?

Tebernuş — Yahu, baksanıza, neler var. Sanayi Bakanı Samet Ağaoğlu'nun beyanatı diyor.

Mekselina — Evet, evet, Başvekil Adnan Menderes Istanbulda... Ay o ne, Sağlık Bakanı Dr. Lûtfi Kırdar'ın beyanatı. Aaaa... Neler görüyorum Yarabbi. Bütçe müzakerelerinde Sebati Ataman, yapılan muazzam işleri övdü. Ya şuna bakınız. Bern Büyük Elçimiz Prof. Gökay, vazifesi başına döndü. Birader gel de içinden çık. Bizim Samet Ağaoğlu'nun Bakanlığına bakarsan, Demokrat Parti iktidarda sanırsın. Kırk yıllık Halk Partili Gökay'ın Büyük Elçiliğine bakarsan, Halk Partisi iktidarda sanırsın. Allahım sen aklımızı muhafaza et.

Şazenuş — Sebati Ataman'ı ben tanırım. Halis muhlis Halkçıdır. Hiç Demokratlar iktidarda olsaydı, yapılan işleri över miydi?

Yemiiha (Kaldırıma çökerek) — Anlaşıldı, anlaşıldı. Demek ki, muharebe dolayısiyle koalisyon yaptılar. Baksanıza Lûtfi Kırdar da kabinede, Samet Ağaoğlu da. Demek ki Inönü, Adnan Menderes'i Başvekil yaptı, o da bir iki arkadaşından fazlasını alamadı.

Tebernuş — Tevekkeli her şeye zam yapılmamış. Zavallı Demokratlar, bu koalisyon içinde eski gidişi önliyememiş olacaklar zahir. Ekseriyet herhalde gene ötekilerde kalmış.

Şazenuş — Desene bütün ümitlerimiz gene suya düştü.

Yemliha (Boş gözlerle gazeteye bakarken birden canlanır gibi) — İşte bakınız şu habere «Belediye Meclisi bu hafta suyun metre küpüne 20 kuruş zam teklifini inceliyecek». Zavallı Demokrat Parti, seni böyle içlerine alıp eritecekleri de mi görecektik?

Tebernuş — Bakın... Bakın. Kıbrıs hakkındaki tezimizi Ingilizlere iyi duyurmuşuz, anlatan da Nihat Erimmiş. Demek o da Hariciye Vekili olmuş. Ah bu Ismet Paşa, ne kurt politikacı birader. Tutuyor hem Adnan Menderes'i Başvekil yapıyor, bir kaç arkadaşını da yanına almasına izin veriyor, ondan sonra yok Lûtfi Kırdar Sağlık Bakanı, yok Nihat Erim Hariciye Vekili... Vallahi hâlâ uyuyor muyum, uyanık mıyım farkında değilim.

Mekselina — Doğrusu bu hal hepsinden korkunç. Demokratlarımız, hâlâ muhalefette kalsaydılar, hâlâ çırpınıp çabalasaydılar, bu kadar üzülmezdim. Ama Halk Partisi içinde eriyip gitmek... Yazıklar olsun.

Yemliha (Ağır ağır ayağa kalkar) — Haydi arkadaşlar mağaramıza dönelim.

Tebernuş — Evet evet, hemen.. Hem de bu sefer hiç çıkmamak üzere...

Bedii FAİK «Dünya»

Milletlerin Güldükleri

— *Beyefendi, büronun sıcaklığı mükemmel, o kadar ki, insanın yarı çıplak çalışacağı geliyor!..*
(Amerikan)

Tecrübeli boksör!

Joe Louis'in meşhur maç hikâyelerinden biri de şöyledir. Tony Galento isminde bir şampiyonla yaptığı bir maçta Joe bir hayli dayak yedi ve bir ara aldığı bir sağ kroşe ile yere düştü. Hakem başına gelip saymaya başladı ve daha:

— Bir... der demez Joe yerinden fırlayıp tekrar dövüşmeğe başladı ve kaç defa yere düştü ise, hepsinde de güç halle fırlayıp adamın üzerine atılıyordu. Ara verilip boksörler köşelerine çekildikleri vakit, Joe'nun meneceri:

— Deli misin Joe, dedi. Ne diye öyle hemencecik yerinden fırlıyorsun. Sana öğrettiğim gibi hakem dokuz diyene kadar yerde yatsana...

Joe:

— Yaa... diye bağırdı, yatayım da o zaman zarfında o, istirahat etsin, değil mi?
(Amerikan)

— *Ressamlığına diyecek yok ama, elin çok ağır!..*
(Alman)

İlmî bir toplantı!

Chicago Üniversitesinin ileri gelen profesörleri toplanmışlar gayet ilmî bir münakaşa yapıyorlardı. Herkes fikirler ileri sürüyordu. Sonunda, bu gibi münakaşalarda ekseri olduğu gibi, iş bir çıkmaza girdi ve âlimcikler ortaya atılan bir sualin cevabını ancak ansiklopedide bulacaklarını anladılar ve topluca kütüphaneye gittiler. İçlerinden biri masa başında oturan kâtibe yaklaşıp:

— Affedersiniz, dedi, sizde Ansiklopedi Britanik var mı?

Kâtip gözlüğü üzerinden bakarak:

— Yok, dedi. Ne öğrenmek istiyordunuz?.. Bana sorun.
(İngiliz)

Şair — Saçlarım mı hoşunuza gitmedi? Pekiy, sarıya boyatayım isterseniz!..
(İtalyan)

Sarhoş mantığı!

Üç sarhoş evlerine dönmek üzere Londra'nın meşhur, iki katlı otobüslerinden birine binmişlerdi.

Birinci katta birer yer bulup oturdular. Fakat biraz sonra sarhoşların biri:

— Burası çok kalabalık, ben sıkıldım, dedi ve yukarı kata çıktı. Fakat aradan bir kaç dakika geçmeden geri döndü:

— Burası kalabalık ama, hiç olmazsa canımız emniyette arkadaşlar! Yukarıda şoför yok!
(İngiliz)

Görünür mü, görünmez mi?

Genç kadına apandisit ameliyatı yapılmıştı. Baygın halde yatağına yatırıldı. Yavaş yavaş kendine geliyordu, gözlerini araladı, yanında ayakta duran doktora sordu:

— Aman doktorcuğum acaba dikiş yeri gözükecek mi?

Doktor biraz düşündü ve:

— Sinyora, dedi. Bu husus tamamen size bağlıdır.
(İtalyan)

Antika koltuk!

Genç kadın, komşusunun evinde gördüğü antika bir koltuğa hayran oldu:

— Allah aşkına şekerim, bu model 1732 mi, 1875 mi, yoksa, 1900 mü?

Ev sahibi:

— Yok canım, dedi. Yıldız mobilya mağazasında 1200 lira!..
(Belçika)

Lâf olsun!

Bir ziyafette genç bir kızın yanına düşen yaşlıca bir adam konuşma mevzuu olsun diye sordu:

— Evlenmeği hiç düşünüyor musunuz?

Genç kız gözlerini iri iri açtı:

— Düşünmek lâf mı? dedi. Müthiş endişe ediyorum!
(Fransız)

Boşuna değil...

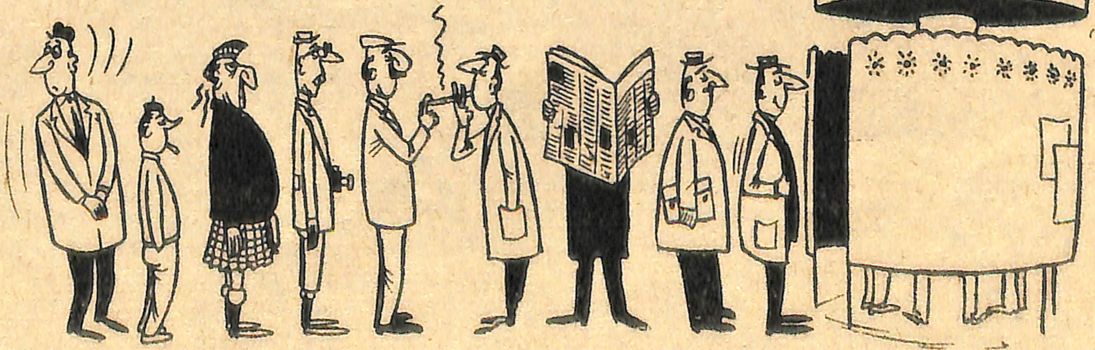
Eve döndüğü zaman, kocasını büyük bir muhabbetle karşıladı:

— Benim canım kocacığım. Ne kadar yoruldun ve acıktın kimbilir, değil mi? Şöyle nefis bir çorba, güzel bir et yemeği ve şarap, üzerine de esaslı bir tatlı yemek ister misin, şöyle bakayım?

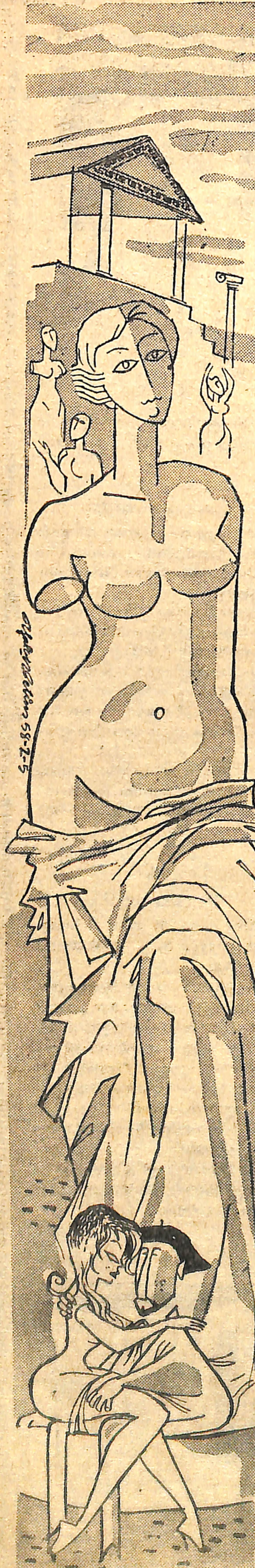
Adam, bıkkın bir tavırla başını salladı:

— Karıcığım, o para cebimizde kalsın da bugün evde yemek yiyelim..
(İtalyan)

YAZISIZ!..
(Fransız)

FASIL I

(Sahne: Roma'da bir sanatkârın stüdyosu)

— Jorj, seni o kadar seviyorum ki!

— Canım benim, biliyorum, biliyorum. Ama neden baban bu kadar anlayışsız ve inatçı!

— İçinde kötülük yok ama, onun gözünde sanat delilikten başka bir şey değil. Onun için varsa yoksa bakkallık. Benimle evlenirsen açlıktan öldüreceksin sanıyor.

— Hay Allah belâsını versin! Sanki adamın içine doğmuş. Niçin, niçin şöyle bol para kazanan bir bakkal olmadım da kabiliyetli ama meteliksiz, yiyecek ekmeği olmayan bir heykeltraşım ben!

— Ümitsizliğe kapılma Jorj. Merak etme bütün bu peşin hükümlerin izi bile kalmaz. Yeter ki sen 50 bin dol...

— Ne 50 bin doları Allah aşkına, çocuk musun nesin? Ben bu ay oda kirasını bile veremedim.

FASIL II

(Sahne: Roma'da bir ev)

— Boş yere çeneni yorma delikanlı. Sana karşı hiç bir kötü niyetim yok, fakat kızımın sırf aşk yüzünden meteliksiz biri ile evlenmesine asla müsaade edemem. Ona ne verebilirsin ki?

— Evet fakirim, bunu inkâr etmiyorum. Fakat sorarım size şöhret az şey mi? Arkansaslı sayın Bay Bellamy Amerika heykelimi çok beğendi. Benim bir gün meşhur olacağımı söylüyor.

— Saçma, o Arkansaslı eşek de neden anlar! Şöhret dediğin nedir ki, yenir mi içilir mi? Asıl mühim olan yaptığın işin piyasada fiyatıdır. Şu ucubeyi yapmak için üç ayını harcadın, fakat ona 100 dolara bile müşteri bulamıyorsun. Hayır delikanlı, hayır, ya bana 50 bin dolar gösterirsin ve kızımla evlenirsin, yahut da kızım öbür tâlibi ile evlenir, anladın mı? İşte sana parayı bulmak için 6 ay mühlet. İyi günler delikanlı, bahtın açık olsun.

— Eyvah ben şimdi ne yapacağım?

FASIL III

(Sahne: Stüdyo)

— Ah Con dostum, çocukluk arkadaşım, ben dünyanın en bahtsız adamıyım.

— Budalanın birisin.

— Her şeyimi elimden aldılar! Amerika heykelimden başka sevecek bir şeyim kalmadı! O bile mermer soğukluğu içinde bana acımıyor. Ne kadar güzel, ama ne kadar kalpsiz.

— Sersemin birisin.

— Ah Con...

— Saçmalayıp durma! Hani parayı bulmak için sana 6 aylık mühlet vermişti?

AMERİKAN MİZAHINDAN

Kapitol'deki VENÜS

★ **Yazan: MARK TWAIN** ★

— Istırabımla alay etme! Değil altı ay, altı asır bile olsa ne faydası olur ki! Altı ay benim gibi, adsız, sermayesiz, dostsuz bir zavallıya ne yapabilir?

— Sersem, korkak! Çocuk! Parayı bulmak için 6 ayın var! Halbuki buna beş ay bile yeter.

— Sen çıldırdın mı?

— Altı ay yeter de artar bile. Sen işi bana bırak, sana bu parayı ben bulacağım.

— Ne diyorsun kuzum, bu muazzam parayı sen bana nasıl temin edebilirsin?

— Bu tamamen bana ait bir mesele. Onun için karışmazsan iyi edersin. Bütün işi bana bırak, ama yemin et, ne yaparsam yapayım, karışmıyacaksın. Hareketlerime müdahale etmiyeceksin!

— Başım dönüyor, şaşırdım kaldım... ama söz veriyorum.

(Con oradan bir çekiç alır. Evvelâ Amerikanın burnunu kırar. İkinci darbe ile heykelin iki parmağı yere düşer, bir darbe daha kulağının bir kısmını uçurur, bir çekiç vuruşu ile ayak parmakları kopar. Son bir vuruşta sol bacağı dizden ikiye ayırır.

Con şapkasını giyer ve dışarı çıkar. Jorj dili tutulmuş, önündeki korkunç yığına baka kalır, sonra baygın yere düşer. Biraz sonra Con bir araba ile geri döner gelir, kalbi kırık heykeltraşla, bacağı kırık heykeli arabaya koyar, sakin sakin ıslık çalarak uzaklaşır, kalabalık caddede kaybolur gider).

FASIL IV

(Sahne: Stüdyo)

Jorj kendi kendine konuşur.

— Bugün tam saat 2 de altı ay doluyor. Ulu Tanrım bu ne acı böyle... Bütün ümitlerim boşa gitti! Ölsem de kurtulsam! Dün akşam yemek yemedim. Kahvaltıda ağzıma lokma sokmadım. Lokantanın önünden bile geçemiyorum. Kunduracı tehdit eder, terzi para diye asılır. Ev sahibim beni kapı dışarı edeceğini anlatır! Hey Tanrım, ne talihsiz bir adamışım ben! O mahut günden beri de John'u görmedim. Zavallı Meri beni gördükçe tatlı tatlı gülüyor ama, babası olacak herif, değil konuşmamıza, bana bakmasına bile izin vermiyor! A... A... Kapıyı çalan da kim? Kim bana gene eziyet etmeğe geliyor? Muhakkak şu Allahın belâsı kunduracıdır... Giriniz!...

— Afiyettesiniz inşaallah efendim, Tanrı bahtiyarlığınızı arttırsın. Efendimizin yeni ayakkabılarını getirdim. Paranın ne önemi var efendim... Zatınıza hizmet etmek benim için büyük şeref... İyi günler efendim...

— Hay Ulu Tanrım, acaba dünyanın sonu mu geldi? Pabuçları kendi getirmiş. Parasını istemiyormuş! Kral huzurundan ayrılır gibi iki büklüm yanımdan çıkıyor! Yeni siparişlerimi bekliyormuş! Ne günlere kaldık! Anlamadım gitti doğrusu! Giriniz!...

— Affedersiniz bayım, yeni elbiselerinizi getirdim de...

— Giriniz!...

— Rahatsız ettim, kusura bakmayın efendim. Fakat bu yer size hiç de uygun değil, onun için size aşağıdaki daireyi hazırladım.

— Giriniz!...

— Bankadan geliyorum efendim. Bir müddet evvel maalesef kesmek mecburiyetinde kaldığımız kredinizin gene muteber olduğunu bildirmek isterim. Eğer size başka bir hizmette...

— Giriniz...

— Evlâdım, asil oğlum benim, kızımı sana verdim gitti! Bir kaç dakika sonra burada olacak! Allah ikinizi de bahtiyar etsin! Bir yastıkta kocarsınız inşallah!...

— Giriniz!...

— Jorj sevgilim, kurtulduk.

— Ah Meri canım benim, kurtulmasına kurtulduk ama, bu iş nasıl oldu anlamıyorum.

FASIL V

(Sahne: Roma'da bir kahve)

(Bir grup Amerikalı oturmuş bir taraftan gazete okur, bir taraftan tercüme ederler:

Fevkalâde bir keşif: Bundan 6 ay kadar önce bir kaç seneden beri Romada oturan Amerikalı Bay Con Smit, Campagna'da, tam Scipio ailesinin mezarının yanı başında ufak bir arazi parçasını Prenses Borghese'in iflâs etmiş bir akrabasından satın alır; sonra da tapu dairesine giderek bu araziyi, fakir bir heykeltraş olan arkadaşı Jorj Arnold üzerine kaydettirir. Bunu arkadaşına yapmış olduğu bir zararı karşılamak üzere yaptığını anlatır. Üstelik bütün masrafı kendisine ait olmak üzere orasını imar ettirmeğe kal-

kar. Bundan 4 hafta kadar önce arazi üzerinde çalışılırken, pek fevkalâde bir heykel bulunur. Romanın sahip olduğu binlerce sanat eseri içinde hemen hemen bunun kadar güzeline rastlamak imkânsızdır. Heykel gayet güzel bir kadını temsil etmektedir. Fakat maalesef uzun yıllar toprak altında kalmaktan zedelenmiş. Böyle olmasına rağmen, insan yüzüne baktıkça heyecanlanıyor. Burun, dizden aşağı sol bacak, sağ ayak parmakları ve bir elin iki parmağı kırılmış. Bunlar hariç, heykel için iyi muhafaza edilmiş denilebilir. Hükûmet derhal işe vaz'iyet ederek, sanat tenkitçilerinden, antikacılardan ve büyük rütbeli kilise adamlarından müteşekkil bir komisyon kurmuş. Bu komisyonun vazifesi, heykelin içinde bulunmuş olduğu arazinin sahibine ödenecek meblâğı tesbit etmek. Bütün mesele dün akşama kadar gayet gizli tutulmuştur. Dün gece heykelin bir Venüs ve Milâttan evvel 3 üncü yüzyılda yaşamış meçhul bir sanatkârın eseri olduğuna oy birliği ile karar verilmiş. Bu heykelin dünyadaki sanat eserlerinin en mükemmeli olduğuna inanıyorlar. Gece yarısı son bir toplantı yapılmış ve Venüs'e 100 milyon franklık bir değer biçilmiş. Roma Hukukuna göre Campagna'da bulunan her sanat eserinin yüzde ellisine hükûmet sahiptir. Bunun için yapılacak şey Bay Jorj'a 5 milyon frank ödeyip heykele tamamiyle sahip olmaktır. Bu sabah Venüs heykeli Kapitol'e dikilecektir. Öğleyin de komisyon sanatkârın evine giderek Papa emrile kendisine 5 milyon altın frankı teslim edeceklerdir).

Koro halinde sesler — Buna talih derler.

Başka bir ses — Baylar, Romada kazılar yapmak üzere bir komisyon kurulmasını ve maddi bakımdan komisyonu destekliyebilmesi için Wall Street (*) ile rabıtası olmasını teklif ediyorum.

FASIL VI
(Sahne: Roma'da Kapitol - 10 sene sonra)

— Meri bak bu dünyanın en güzel heykeli, sık sık adını duyduğun meşhur Kapitol Venüsü. Bütün kırıkları Romalı sanatkârlar tarafından tamir edilmiş. Bu işte çalışmış olmaları bile onlara şöhret sağlamağa yetti. Burası ne acayip yer. On sene önce burada meteliksizdim. Böyle olmasına rağmen bu muazzam sanat eserini Romaya kazandırmakta büyük yardımım olmuştur.

— Meşhur Kapitol Venüsü, 10 milyon altın değerindeki heykel bu mu?

— Evet.

— Ah Jorj ne kadar güzel!

— Evet hakikaten çok güzel. Ama sen onu evvelden görmeli idin. Con Smit onun ağzını burnunu parçalamadan görmeli idin. Ah Con, benim kurnaz, zeki, asil dostum, saadetimizin kurucusu Con. Bu aksırık da ne, çocuk boğmaca oldu galiba. Ah Meri, çocuk bakmasını ne zaman öğreneceksin!

SON

Kapitoldeki Venüs hâlâ orada. Eski sanatı temsil eden en güzel heykellerden biri. Bir gün gelir de yolunuz oraya düşer, karşısında hayranlık duyarsanız, sakın bu hakikî hikâye keyfinizi kaçırmasın. New-York'ta Syracuse yakınlarında «Taş olmuş Dev» in bulunduğunu duyarsanız aklınızı başınıza toplayın. Onu oraya gömen hokkabaz size muazzam bir para mukabilinde satmağa kalkışırsa sakın almayın Papa'ya gönderin.

1869

Bu skeç, New-York'ta «Taş olmuş Dev» sahtekârlığı ortaya çıktığı zaman yazılmıştır.

(*) Wall Street... New-York'ta Borsanın bulunduğu sokak.

Hayat dediğin...

Mr. Hess Miami'nin en büyük otellerinden birine ihtişamla girdi. İsmini söyledi. Kâtip:

— Buyurun Mr. Hess, dedi. Telefonunuz üzerine size bir oda hazırladık.

Mr. Hess:

— Oda mı? diye gürledi. Ben meşhur Jack Hess. Bir odada kalacağım ha! Bir kat isterim!

Kâtip, ellerini uğuşturdu:

— Başüstüne efendim, dedi.

Karşısındakinin şakası olmadığını anlamıştı. Beriki ilâve etti:

— Karnım da çok acıktı. Bu cenabet otelin yemek salonu nerede? Çabuk, herkesi dışarı çıkarın, yemek yerken gürültüye tahammül edemem.

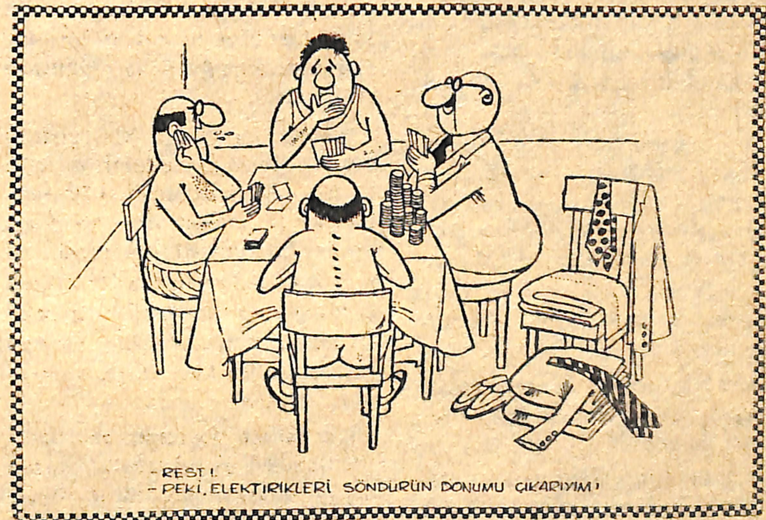
Dedikleri yapıldı. Yemekten sonra Mr. Hess, denize girmek istedi. En iyi kabineyi hazırlamalarını ve plâjı boşaltmalarını emretti. Herkes plâjdan çıkarıldı. Mr. Hess denize girdi, çıktı. Altın gibi kumlara uzandı, bir sigara yaktı ve gerinerek:

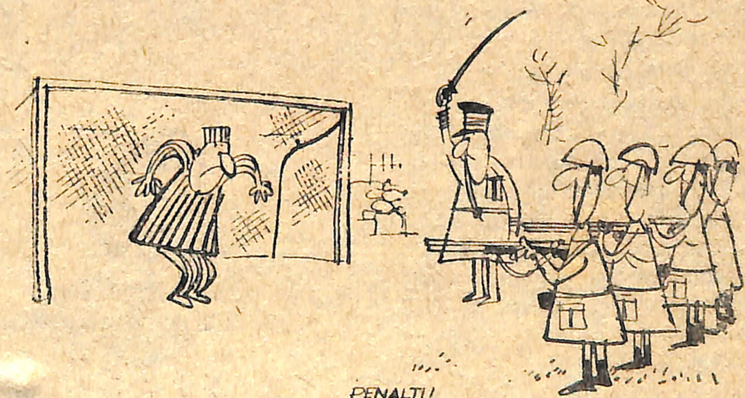
— Oh! dedi, hayat dediğin böyle olur. Biraz da param olsaydı!

(Amerikan)

Dünya Karikatürleri

Papeloğlu

ERCÜMEND EKREM TALU

— 2 —

Aman yarabbi! Ben bu yaveleri dinliyecek adam mıyım?..

Gözü kör olsun bu yağmurun... Ve yok olsun o talih ki, beni bu yerlere düşürdü!

Bir akşam... Bu kaçıncı akşamdır, onu diyemem... Yine böyle tezgâh başındayız. Devamlılığımıza mükâfat olarak Mastori Pandelinin, eskimiş zeytinyağında kızartıp meze diye sunduğu sıska balıkları geveliyoruz.

Birden, İzzetî efendi, ağzındaki lokmayı çiğnemeden yuttu. Önünü ilikledi... Kapıya doğru atıldı; dışarıdan geçen birisine, yerle beraber, kandilli bir temenna çakarak, seslendi:

— Allah ömürler versin, velinimetim! Mehcuru iltifatınızım!.. Bir gün buyurulsa da, ziyareti âlinize şitaban olsam. Allah şahit son derece göreceğim geldi. İştiyakım ciğersuz bir raddeye vardı, efendimiz!.. Baş üstüne!.. Elemri emrikûm velinimet!

Mastori Pandeli, benim şaşkın bakışlarımdan, içimde hasıl olan merakı anladı:

— Buna Papeloğlu derler... dedi. Kasabanın eşrafıdır. Astığı astık, kestiği kestik. Bundan bütün hükûmet erkânı korkar. Kaymakam, karşısında eli bağlı durur. Bizim İzzet efendi (İzzetî diyemiyordu) onun akıl hocasıdır.

Daha çok artan bir merakla kapıya kadar koştum. Papeloğlu geçmiş gitmişti. Arkasından görebildiğim kadarını tarif edeyim: Orta bir boy, sarı samur yakalı, siyah çuha bir palto, kalın ve kirli bir ense, kapkara bir fes, onun altında yine kapkara, karga tüyünü andıran saçlar, paytak bacaklar, kaloş kundura...

Ve öyle bir çalım ki... İşte bütün varlığı bu adamın, o çalımda...

İzzetî efendiyi, terbiyeli bir av köpeği gibi peşine takmış, yürüyordu.

Sabah, alaturka saat on bir..

Devlet gemisinin kumandan köprüsü olan (Babıâli) uyanıyor.

Sadaret dairesine çıkan mermer merdivenin üst başında dolaşan nöbetçi asker derin esnedikten sonra, elindeki martini pencereye dayayarak, setresinin arka cebinden çıkardığı tabakadan bir cıgara sarıp yakıyor.

Vazife esnasındaki bu lâübalisoracak?.. Tüfeğin dayalı durduğu pencereden, alaylı takım zabitinin horultusu duyuluyor.

Karşıda, tekkenin bahçesinde, meraklı şeyh efendinin Denizli horozu, tecvitle okuma temrini yapar gibi, medleri uzata uzata ötüyor.

Babıâliden Divanyoluna çıkan ve Sirkeciye Vezir iskelesine inen caddenin üzerinde bir kaç tane çöpçü hem kaldırımı süpürüyor, hem de şakalaşıyorlar.

Köşe başındaki kıraathanede, gece nöbeti tutan hafiyeler, kırmızı fesli başları, mermer masaların üzerinde kıvrılmış dirseklerine yaslı olduğu halde uyku kestiriyorlar.

Amedî, beylikçi ve teşrifat-ı divan-ı hümayun odalarına ileten koltuk kapı aralanıyor. Başında ibiksiz bir gecelik fesi, ayağında bir çift takunye ile bir siyah çuha pantalon, arkasında bir yamalı mintan, kara sakallı, göbekli bir odacı, sahanlığa bir mangal getirip bıraktıktan sonra tekrar içeri dönüyor.

Çiğ kömür yığınının, saç borunun içinden, çatırdıyarak etrafa saçtığı kıvılcımlara, biraz ötedeki nöbetçinin aldırdığı bile yok. Onun vazifesi, yalnız dışarıdan gelip de Babıâliye girmek istiyecek bir kimse olursa, buna karşı koymak. Zira zaman acayip. Ansızın bir baskın yaparak, idareyi ele geçirmek gibi hainane maksatlar güden nankörler olabilir. Her gün, gazetelerin «Tebligatı resmiye» sütununda, bu kabil fesat erbabı hakkında verilmiş kararlar eksik değil..

Halbuki, yangın, İstanbulun, hattâ Babıâlinin bile alışkın olduğu bir şey. Ateş, nihayet cürmü kadar yer yakar. Allah zeval vermesin. Bir Babıâli daha yapılır. Hem de eskisinden âlâ. Evraka gelince, kul yazısı değil mi? Bir daha yazılır. Devair, ilâ maşallah kâtip dolu. Hepsi de bomboş oturuyorlar. Birazcık çalışıverirler.

Hem bir mangaldaki ateşler çatırdama ile, hemencecik yangın çıkacak değil a,!. Koltuk kapının üzerinde rahmetli Tuğrakeş Keremî efendinin bergüzarı bir «Ya Hafız» levhası durup duruyor. Ateş bu levhadan korkar. Nah! İnanmazsanız bakın: Kıvılcımlar, bu yana değil de eski (Basiret) matbaasının kırmızı badanalı duvarlarına doğru savruluyor.

Orası keşke yansa! Bu (Basiret) denilen gazetenin sahibi Ali efendi, Abdülhamit Han efendimizin mübarek rızayı hümayunlarını rencide edecek yazılar yazmış heriftir. Namık Kemal haininin adamı, yardağı diye bilinir. Matbaası nice yıllardır kapalı durup duruyor. Dikkat edecek olursanız, çift kapı halkalarının bir iple birleştikleri noktada kirli bir kâğıt parçasının sallandığını görürsünüz. Üzerinde kırmızı balmumuna basılmış bir de mühür vardır: Nezaret-i Umur-u Zaptiye!

Şişman odacı sahanlıkta bir daha gözüktü. Elinde tuttuğu, içi süprüntü dolu farașı merdivenlerin dibine boşalttı. Mangalı aldı, içeriye götürdü.

Odalar hazır. Kahve ocağı da öyle. Birazdan, erkenciler birer ikişer sökün ederler. Her biri, masasının başına geçer geçmez, evvelâ alnındaki, sonra da fesinin kenarındaki terleri mendilile siler silmez, seslenecektir:

— Bana bir köpüklü kahve!

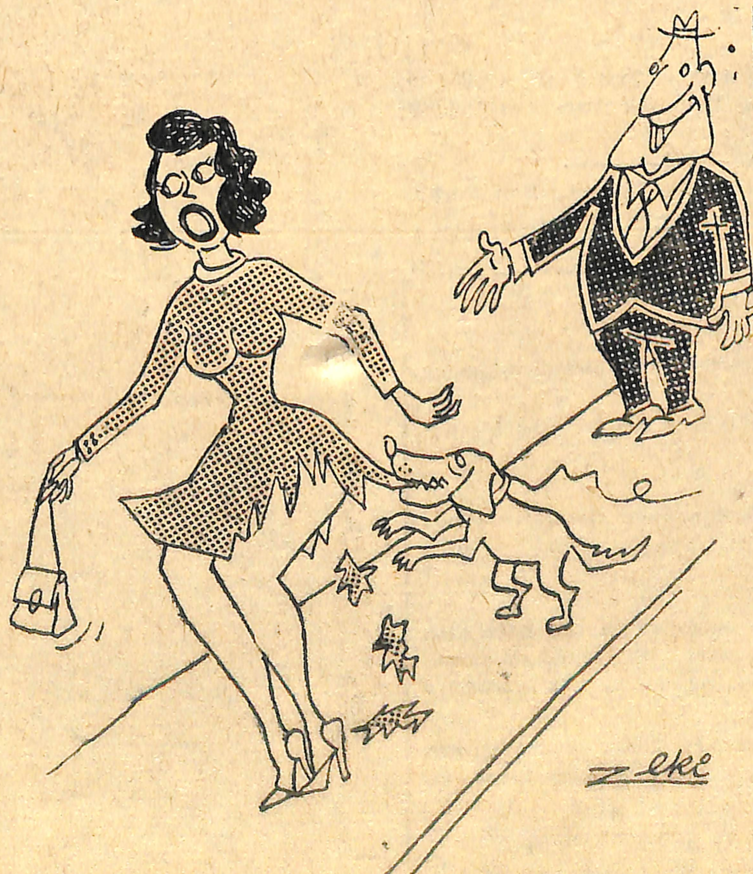
Bazıları bu kahveyi içmekle gerçekten bir ihtiyaç tatmin ederler. Geldikleri yer uzaktır. Ta oradan yaya gelmişlerdir. Bu kadar külfet bir fincan kahveye değer. Lâkin bazıları da vardır ki, hiç bir lüzum duymadıkları halde, mahza bedavadır, mirî malıdır diye inandına içerler.

Filhakika, Babıâlide, en büyüğünden en küçüğüne kadar bütün memurların kahve paraları, Sadaret müteferrikasından ödenir.

Her akşam, memurlar dağıldıktan sonra, kilitsiz tahta sandıklar içerisinde alt kata indirilen evrakı mühimme, hamal sırtında tekrardan yukarıya çıkarılmış, yerli yerine konmuştur.

Saat iki buçuk.

(Devamı var)

Sahibi :
YUSUF ZİYA ORTAÇ

Yazı işlerini fiilen idare eden :
NEHAR TÜBLEK

Teknik Sekreter :
Selâmi M. YURDATAP

Adres :
Klodfarer Cad. No. 8-10
Daire: 3
Belediye - İstanbul
Telefon: 22 18 11

Abone: Senelik 37.5 lira
Altı aylık 19 lira.

Basıldığı yer :
ERCAN MATBAASI

SALİH TEKCAN

SPUTNİK 31

Yazan-Çizen
YALÇIN ÇETİN

8

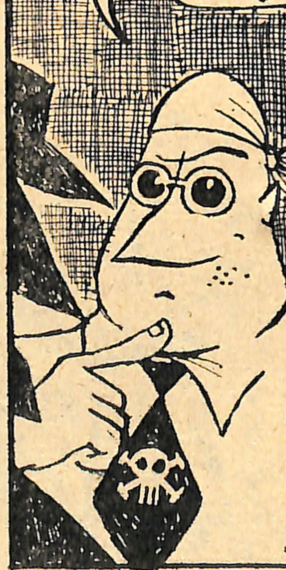

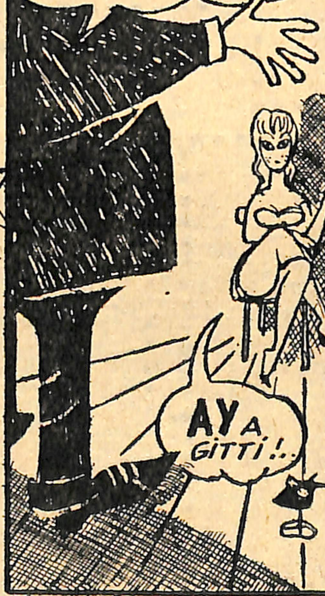

ŞAKA MAKA BİZİM GANGESTERLER AMERİKAN GENÇLİĞİNDEN DAHA BİLGİÇ!..

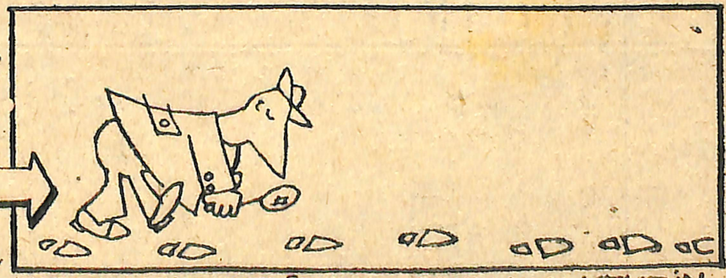

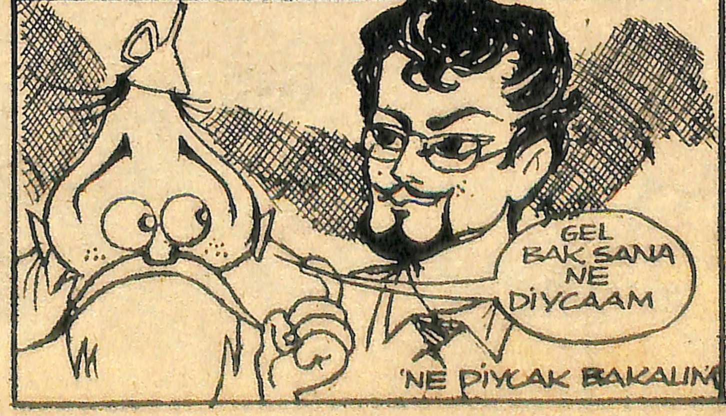
ŞEY'in NE OLDUĞUNU ANLARSA DÜNYADA GÖNDERMEZ... ZATEN ADRESİNİ NERDEN BULACAKSINIZ

GÖKDELEN RÖNTGEN CİHAZINDA SEYRETTİĞİ ACIKLI MANZARA EFLATUN HURİYE PEK DOKUNMUŞTU... KAÇARALMAZ HAFİYEYE RİCA ETTİ...

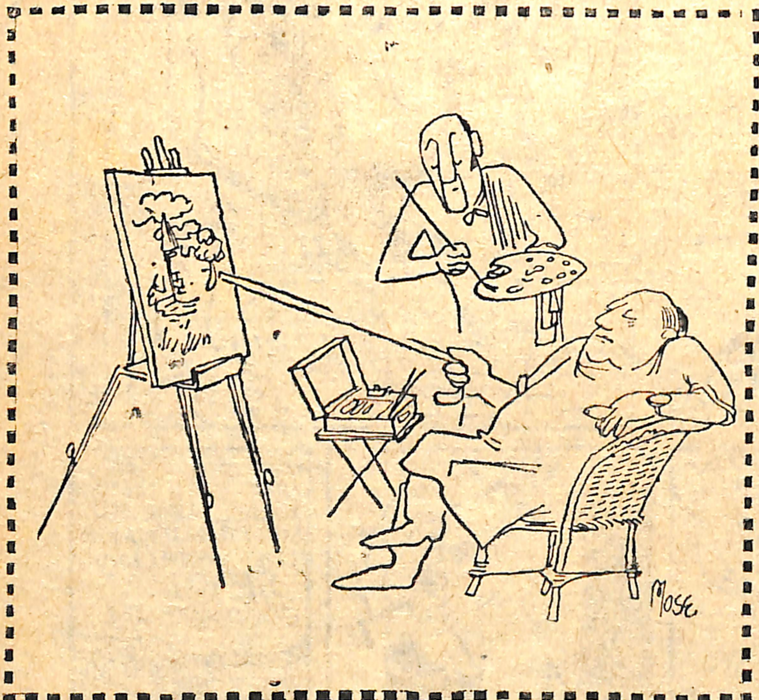

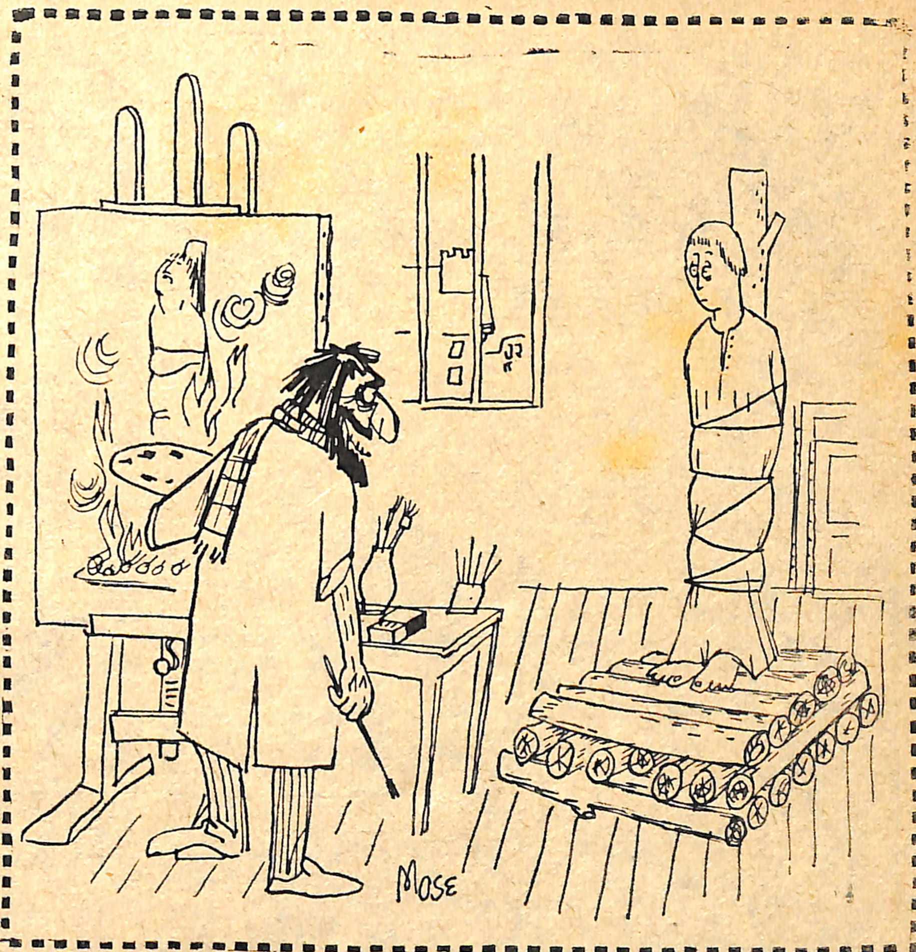

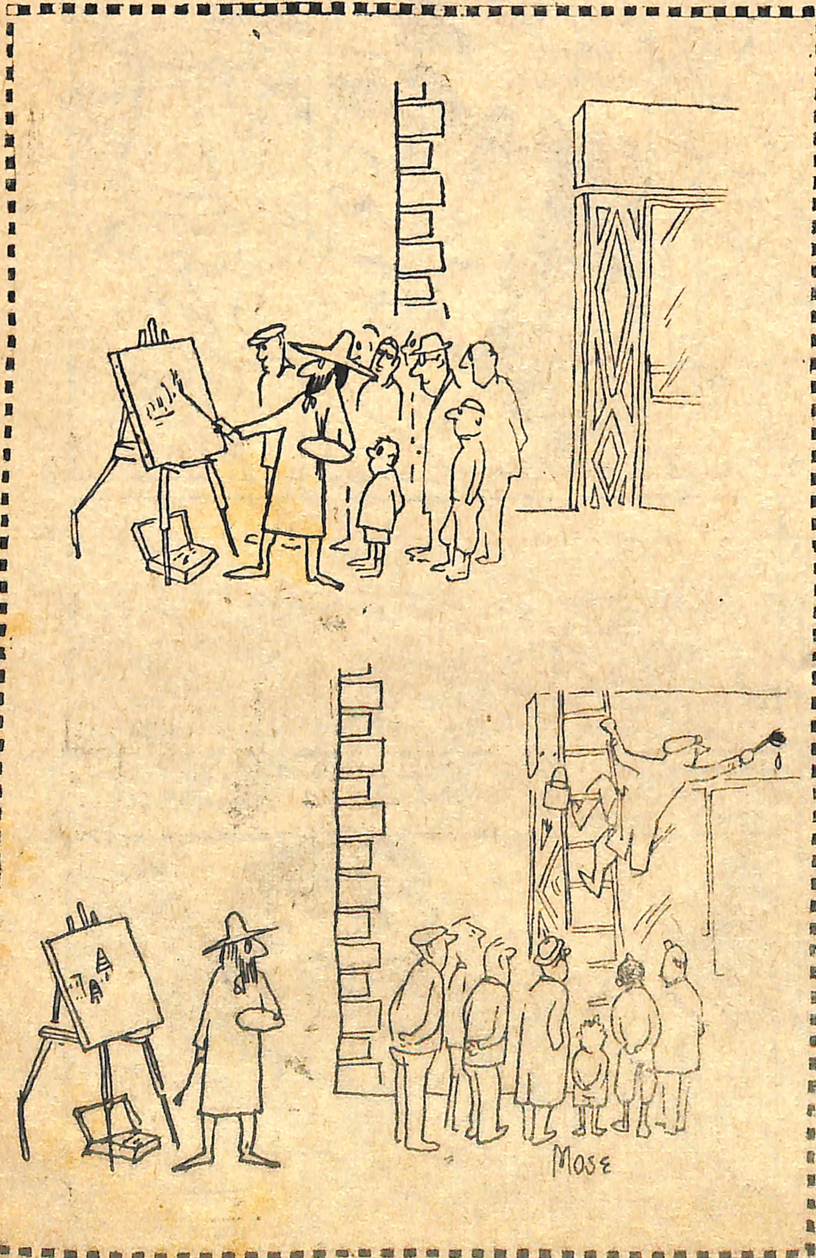
KAÇARALMAZ EFLATUNU KIRMADI... KENDİNCE ÖNEMLİ BİR TAKIM İZLERİ TAKİBEDEREK ÇIKTI...

MOSE'un RESSAMLARI

1958 İKRAMİYE PLÂNI

40

APARTMAN

DAİRESİ

VE

1 MİLYON

LİRA PARA İKRAMİYESİ

YAPI ve KREDİ BANKASI

AKBABA

— Getir, beş gram daha yiyebilirim!..

— İtalyan —